

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยลำดับดังนี้

1. การดนตรีศึกษา
 - 1.1 ความหมาย
 - 1.2 ความสำคัญ
2. พัฒนาการของดนตรีศึกษา
 - 2.1 หลักสูตร
 - 2.2 ลักษณะผู้เรียน
 - 2.3 ลักษณะผู้สอน
3. สภาพและปัญหาดนตรีศึกษา
4. ประวัติวิทยาลัยครูเทพสตรี
5. โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครูเทพสตรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดนตรีศึกษา

1.1. ความหมาย

ดนตรี เกิดขึ้นจากการเลียนเสียงที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ เช่น เสียงนก ร้อง เสียงลมพัดใบไม้ เสียงกิริยาของเด็ก เสียงการเคลื่อนไหวของคน สัตว์และอื่น ๆ แล้วได้วิวัฒนาการจากสภาพแวดล้อมเหล่านั้นอย่างยาวนาน จนกระทั่งมีคำว่า "MUSIC" ตามความหมายเดิมของภาษากรีก หมายถึงรูปแบบของศิลปะที่รวมบทกวี การร้องรำทำเพลงและการแสดงท่าทางต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน สำหรับในปัจจุบันได้มีผู้ให้ความหมาย "ดนตรี" ในแง่มุมต่างๆกันไป

แมคคิลส์ กล่าวว่า ดนตรีคือภาษาของอารมณ์ ซึ่งใช้เสียงเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย (Machlis 1963)

วินโนลด์และเรห์ม กล่าวว่าดนตรีคือ รูปแบบของพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งสื่อออกมาในรูปของเสียงที่มีการจัดระบบอย่างมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลทางด้านสุนทรีย์ (Winold and Rehm , 1971)

โดยสรุปดนตรีเป็นศิลปะของเสียงที่รวมกันอย่างมีระบบ มีลีลาจังหวะและการประสานเสียงกลมกลืนกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลทางด้านสุนทรีย์

1.2. ความสำคัญ

ดนตรีศึกษา เป็นอีกวิชาหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษามาโดยตลอด ได้มีนักการศึกษาทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบันต่างยอมรับว่า ดนตรีมีผลต่อการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของบุคคล โดยมีความคิดเห็นของนักการศึกษาดังกล่าวเช่น

อริสโตเติล กล่าวว่าดนตรี เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษา เพราะดนตรีมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเสริมสร้างบุคลิกลักษณะของบุคคล (Aristotle อ้างจาก Brain Brocklehurst , 1971)

เบอร์ไมสเตอร์ กล่าวว่าดนตรีมีวัตถุประสงค์ในอันที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความเจริญงอกงามทางด้านสุนทรีย์ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพื่อพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน (Burmeister , 1958)

บร็อกเกิลเฮิสต์ กล่าวถึงคุณค่าของดนตรีว่า คุณค่าของประสบการณ์ทางดนตรี เป็นผลรวมทางด้านทักษะ คุณภาพและการพัฒนาส่วนตนในเรื่อง อารมณ์ สติปัญญา ร่างกายและสังคมของผู้เรียน (Brocklehurst , 1971)

วิกา คงคากุล กล่าวว่า ดนตรีในฐานะที่เป็นวิชาการหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิจิตรศิลป์ เป็นสิ่งที่สังคมประดิษฐ์ขึ้น แต่ลัทธิวัฒนธรรมคิดและพัฒนาดนตรีเพื่อที่จะนำมาใช้สนองตอบต่อจุดประสงค์ของตนเอง ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของอารยธรรม ถ้าจะกล่าวอย่างกว้างๆแล้วดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เช่นเดียวกับความเชื่อทางศาสนา ศิลธรรม กฎหมาย ประเพณี และศิลปะ ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์กระทำให้เกิดขึ้นจนเกิดความเคยชิน (วิกา คงคากุล, 2529)

สุชาติ ตันชนะเดชา กล่าวให้ความสำคัญไว้ว่าดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มีคุณค่าอย่างมากทางการศึกษา การจัดประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีได้เหมาะสม กับความถนัดความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล ย่อมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กเจริญงอกงามทั้งทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม และร่างกายได้อย่างแท้จริงตรงตามแนวทางการศึกษาแผนใหม่ (สุชาติ ตันชนะเดชา, 2535)

ณรุทธ์ สุกขจิตต์ กล่าวถึงความสำคัญว่า ดนตรีศึกษาเป็นแขนงหนึ่งของสาระความรู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการให้การศึกษาดนตรีกับผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความมีดนตรี การตามความสามารถของแต่ละบุคคลจนถึงที่สุดทั้งในฐานะผู้แสดงดนตรี และผู้ฟังดนตรี ดนตรีศึกษา จึงมิใช่กระบวนการพัฒนาความสามารถการแสดงดนตรีแต่เพียงอย่างเดียว ดังเช่น การศึกษาดนตรี ในลักษณะของวิชาด้านศิลปศาสตร์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ดนตรีศึกษาเป็นสาขาวิชาที่สร้างสรรค์ และผลิตครูดนตรี ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในอันที่จะสั่งสอน ถ่ายทอดสาระความรู้ด้านดนตรี ให้กับเด็กและเยาวชนของชาติให้รู้เห็น เข้าใจ ชำบชึ้ง และรักวัฒนธรรมอันสูงค่าอย่างหนึ่ง ที่ มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมา รวมทั้งการอนุรักษ์และพัฒนาให้ดนตรีเป็นมรดกสืบทอดรุ่นต่อๆไป (ณรุทธ์ สุกขจิตต์, 2535)

และณรุทธ์ สุกขจิตต์ ยังได้กล่าวในเรื่องเดียวกันนี้อีกว่า ดนตรีศึกษาจึงเป็น แขนงวิชาที่กว้างไกล มิใช่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการผลิตนักดนตรี เพื่อประกอบอาชีพเป็นศิลปิน หากแต่เป็นวิชาที่มุ่งผลิตครูดนตรี ผู้ที่สามารถให้การศึกษากับผู้เรียนทุกคน ในฐานะของผู้ที่มีสิทธิ์ที่จะ เรียนรู้สาระแขนงหนึ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมา ซึ่งในลักษณะเช่นนี้เป็นการศึกษาเพื่อมวลชนและ อีกนัยหนึ่งคือการผลิตครูดนตรี ผู้ที่สามารถสอนดนตรีให้กับผู้มุ่งหวังจะยึดดนตรีเป็นอาชีพต่อไป ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะสาขา

สถาบันอุดมศึกษาปัจจุบันเห็นความสำคัญของดนตรีศึกษาได้จัดเป็นวิชาพื้นฐานให้ เลือกเรียนเพื่อเสริมความเข้าใจทางการดนตรี ในชื่อวิชาสังคีตนิยาม (กรมการฝึกหัดครู, 2536) หรือดนตรีวิจัภษ (สุมาลี นิรมานภาพ, 2527) เป็นต้น และจัดการเรียนการสอนเป็นวิชาเอก ดนตรีศึกษาและดุริยางคศาสตร์ เพื่อผลิตครูผู้สอนวิชาดนตรีศึกษาและผลิตนักดนตรี เพื่อเป็นบุคลากร ในดนตรีอาชีพ ดังที่กล่าวมานี้ วิชาดนตรีศึกษาช่วยสร้างเสริมและพัฒนาคนในสังคม ให้เป็น ทั้งผู้ฟัง ผู้สร้างสรรค์และสร้างครูผู้สอนดนตรี เพื่อสอนเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจในดนตรี อันจะเป็นผลต่อการดำรงรักษาวัฒนธรรมของชาติสืบไป

พัฒนาการของดนตรีศึกษา

1. หลักสูตรโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครู

เมื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษาวางแผนขยายหลักสูตร การเรียนการสอนเพิ่มวิชาการอื่นๆนอกเหนือไปจากวิชาสามัญ คือวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทยและวิชาสังคมศึกษา ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2510 เป็นต้นมา วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตร

ด้านวิชานาฏศิลป์ยังหาครูสอนได้เนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ทำหน้าที่ดำเนินการผลิตศิลปินและบุคลากรด้านนี้อยู่ ยังขาดแต่คนตรี ทำให้บางโรงเรียนต้องจ้างผู้มีความสามารถพิเศษมาทำการสอน โดยที่อาจมีจำนวนหนึ่งไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาอย่างเพียงพอ ทำให้เกิดความไม่เหมาะสมกับการจัดการศึกษา

กรมการฝึกหัดครูจึงได้เข้ามามีส่วนแก้ปัญหา เริ่มมีการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยครู โดยมีส่วนหนึ่งมาเข้าอบรมวิชาคนตรีที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้เริ่มเปิดการเรียนการสอนวิชาเอกคนตรีศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง(ป.กศ. สูง) ที่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2513 เป็นแห่งแรก จนกระทั่งหลังเหตุการณ์ วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ.2516 เกิดกระแสความคิดขยายการสอนในวิทยาลัยครูจนถึงระดับปริญญาตรี จึงเริ่มมีการปรับเปลี่ยนภายใน จากเดิมเรียก "หมวดวิชาคนตรีนาฏศิลป์" แยกเป็นหมวดวิชาคนตรี และหมวดวิชานาฏศิลป์ กระทั่งได้มีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 เปลี่ยนชื่อหมวดวิชาคนตรีเป็น "ภาควิชาคนตรีศึกษา" กระทั่งถึงปี พ.ศ.2520 โปรแกรมวิชาคนตรีศึกษา ได้ขยายหลักสูตรสอนถึงระดับ ปริญญาตรี เป็นการต่อเนื่องจากระดับป.กศ. สูง อีก 2 ปี หลักสูตรวิทยาลัยครูได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอีก 2 ครั้ง ดังมีสาระความเป็นมาและการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร โดยสำนักงานคณะกรรมการสหวิทยาลัยศรีอยุธยา ดังนี้ว่า "นับตั้งแต่ได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 วิทยาลัยครูในสังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ จึงเปิดทำการสอนวิชาต่างๆถึงระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรที่สภาการฝึกหัดครูอนุมัติ เมื่อ พ.ศ.2519 หลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรที่แยกออกเป็น 2 ระดับ คือระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง(ป.กศ.ชั้นสูง) และระดับปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต (2 ปี) ต่อจากป.กศ.ชั้นสูง ต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 จึงได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูขึ้นใหม่ เป็นหลักสูตรปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (4 ปี) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและความต้องการในการใช้ครู และสภาการฝึกหัดครูได้อนุมัติเมื่อ พ.ศ.2524 ดังมีรายละเอียดของหลักสูตรโปรแกรมวิชาคนตรีศึกษา พ.ศ.2522 และหลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไข ต่อไปนี้

หลักสูตรโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา พ.ศ. 2522

ความมุ่งหมาย

1. ให้เข้าใจหลักการดนตรีทั่วไป และความสำคัญของดนตรีต่อมนุษยชาติ
2. ให้สามารถประยุกต์ความรู้เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีทางดนตรี
3. ให้มีความสามารถที่จะทำการสอนดนตรี ดำเนินการ และบริหารการดนตรีในโรงเรียนทั้งชั้นประถมและมีธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ให้เห็นความสำคัญของการเผยแพร่วัฒนธรรม และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ
5. ให้มีทักษะในการอ่านโน้ตสากล การฟังดนตรี และการขับร้อง
6. ให้สามารถใช้ความรู้ทางด้านดนตรีในการแสดงดนตรีเดี่ยว หรือสามารถที่จะแสดงหมู่ร่วมวงกับผู้อื่นได้
7. ให้สามารถตัดสินใจ และประเมินผลการสอนดนตรี เพื่อที่จะสามารถช่วยให้ดนตรีศึกษาในโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง

วิชาเอก ต้องเรียนไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต ดังนี้

ก. รายวิชาบังคับ 22 หน่วยกิต คือ

ดนตรี 111	ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น	2/3	
ดนตรี 112	องค์ประกอบของดนตรี	2/2	
ดนตรี 121	การดนตรีไทย	2/2	
ดนตรี 122	ประวัติดนตรีตะวันตกโดยสังเขป	2/2	
ดนตรี 211	หลักการประสานเสียง 1	2/2	
ดนตรี 221	ประวัติดนตรีไทย	2/2	
ดนตรี 131	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 1	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 132	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 2	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 141	ดนตรีปฏิบัติไทย 1	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 142	ดนตรีปฏิบัติไทย 2	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 231	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 3	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 232	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 4	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 241	ดนตรีปฏิบัติไทย 3	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 242	ดนตรีปฏิบัติไทย 4	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 251	การดนตรีในชั้นประถมศึกษา	2/2	

ข. ให้เลือกเรียนอีกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

ดนตรี 233	การบรรเลงร่วมวงดนตรีสากล 1	1/2
ดนตรี 234	การขับร้องหมู่ 1	1/2

วิชาโท ต้องเรียนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต ดังนี้

ก. รายวิชาบังคับ 8 หน่วยกิต คือ

ดนตรี 111	ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น	2/3
ดนตรี 112	องค์ประกอบของดนตรี	2/2
ดนตรี 121	การดนตรีไทย	2/2
ดนตรี 251	การดนตรีในชั้นประถมศึกษา	2/2

ข. ให้เลือกเรียนอีกไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต จากกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว

กลุ่มที่ 1 การปฏิบัติดนตรีตะวันตก

ดนตรี 131	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 1	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 132	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 2	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 231	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 3	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 233	การบรรเลงร่วมวงดนตรีสากล 1	1/2

กลุ่มที่ 2 การปฏิบัติดนตรีไทย

ดนตรี 141	ดนตรีปฏิบัติไทย 1	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 142	ดนตรีปฏิบัติไทย 2	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 241	ดนตรีปฏิบัติไทย 3	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 243	การบรรเลงร่วมวงดนตรีไทย 1	1/2

ระดับปริญญาตรี

วิชาเอก ต้องเรียนไม่น้อยกว่า 28 หน่วยกิต ดังนี้

ก. รายวิชาบังคับ 16 หน่วยกิต คือ

ดนตรี 311	หลักการประสานเสียง 2	2/2
ดนตรี 312	หลักการประสานเสียง 3	2/2
ดนตรี 321	คีตลักษณ์และวิเคราะห์ ดนตรีตะวันตก	2/2
ดนตรี 322	คีตลักษณ์และวิเคราะห์ ดนตรีไทย	2/2
ดนตรี 331	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 5	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 332	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 6	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 431	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 7	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 432	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 8	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 341	ดนตรีปฏิบัติไทย 5	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 342	ดนตรีปฏิบัติไทย 6	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 441	ดนตรีปฏิบัติไทย 7	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 442	ดนตรีปฏิบัติไทย 8	1/1 และนอกเวลา

ข. ให้เลือกเรียนอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต จากรายวิชาในกลุ่มต่างๆ
ต่อไป

กลุ่มที่ 1 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

ดนตรี 411	หลักการประสานเสียง 4	2/2
ดนตรี 412	ทฤษฎีการสอดทำนอง	2/2
ดนตรี 413	ทฤษฎีดนตรีสากลประยุกต์	2/2
ดนตรี 414	การเรียบเรียงดนตรีสำหรับวงดุริยางค์	2/2
ดนตรี 415	อุโฆษวิทยาเบื้องต้นสำหรับนักดนตรี	2/2
ดนตรี 416	สัมมนาเกี่ยวกับการดนตรีและการสอนดนตรี	2/2
ดนตรี 421	ดนตรีตะวันออก	2/2
ดนตรี 422	ดนตรีพื้นเมืองของไทย	2/2
ดนตรี 423	ดนตรีในศาสนพิธี	2/2
ดนตรี 424	ดนตรีประกอบนาฏศิลป์	2/2

กลุ่มที่ 2 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้แต่ต้องไม่ซ้ำกับเครื่องมือที่ปฏิบัติในรายวิชา คนตรี 331, คนตรี 332, คนตรี 431, และคนตรี 432

คนตรี 333	เครื่องสายตะวันตก	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 334	เครื่องลมไม้ตะวันตก	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 335	เครื่องทองเหลืองตะวันตก	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 336	เครื่องคีย์บอร์ด	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 337	กีตาร์คลาสสิก	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 338	การขับร้องสากล	1/2 และนอกเวลา

กลุ่มที่ 3 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ แต่ต้องไม่ซ้ำกับเครื่องมือที่ปฏิบัติในรายวิชา คนตรี 341, คนตรี 342, คนตรี 441, และคนตรี 442

คนตรี 343	เครื่องสายไทย	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 344	เครื่องเป่าไทย	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 345	เครื่องตีไทย	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 346	การขับร้องไทย	1/2 และนอกเวลา

กลุ่มที่ 4 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

คนตรี 443	การบรรเลงร่วมวงดนตรีไทย 2	1/2
คนตรี 433	การบรรเลงร่วมวงดนตรีสากล 2	1/2
คนตรี 434	การขับร้องหมู่ 2	1/2

กลุ่มที่ 5 ให้เลือกเรียนอีกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

คนตรี 451	การสอนขับร้องประสานเสียง	2/2
คนตรี 452	การสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรี	2/2
คนตรี 453	การสอนทฤษฎีดนตรี	2/2
คนตรี 454	การสอนขับร้องไทย	2/2

สำหรับรายวิชา คนตรี 251 การดนตรีในชั้นประถมศึกษา 2/2 นั้น ถ้ายังไม่เคยเรียนมาก่อนในระดับ ป.กศ. ขั้นสูง จะต้องลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาตรีด้วย

หลักสูตรการฝึกหัดครู ของสภาการฝึกหัดครู
พุทธศักราช 2519 และปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ปีพุทธศักราช 2522 และพุทธศักราช 2524
(ป.กศ. ชั้นสูงและปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี)

ดนตรีศึกษา

ความมุ่งหมาย

1. ให้เข้าใจหลักการดนตรีทั่วไป และความสำคัญของดนตรีต่อมนุษยชาติ
2. ให้สามารถประยุกต์ความรู้เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีทางดนตรี
3. ให้มีความสามารถที่จะทำการสอนดนตรี ดำเนินการ และบริหารการดนตรีในโรงเรียนทั้ง
ชั้นประถมและมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ให้เห็นความสำคัญของการเผยแพร่วัฒนธรรม และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ
5. ให้มีทักษะในการอ่านโน้ตสากล การฟังดนตรี และการขับร้อง
6. ให้สามารถใช้ความรู้ทางด้านดนตรีในการแสดงดนตรีเดี่ยว หรือสามารถที่จะแสดงหมู่ร่วมวง
กับผู้อื่นได้
7. ให้สามารถตัดสินใจ และประเมินผลการสอนดนตรี เพื่อที่จะสามารถช่วยให้ดนตรีศึกษาใน
โรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง

วิชาเอก ต้องเรียนไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิตดังนี้

ก. รายวิชาบังคับ 22 หน่วยกิต คือ

ดนตรี 111	ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น	2/3	
ดนตรี 112	องค์ประกอบของดนตรี	2/2	
ดนตรี 121	การดนตรีไทย	2/2	
ดนตรี 122	ประวัติดนตรีตะวันตกโดยสังเขป	2/2	
ดนตรี 211	หลักการประสานเสียง 1	2/2	
ดนตรี 221	ประวัติดนตรีไทย	2/2	
ดนตรี 131	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 1	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 132	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 2	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 141	ดนตรีปฏิบัติไทย 1	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 142	ดนตรีปฏิบัติไทย 2	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 231	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 3	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 232	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 4	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 241	ดนตรีปฏิบัติไทย 3	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 242	ดนตรีปฏิบัติไทย 4	1/1	และนอกเวลา
ดนตรี 251	การดนตรีในชั้นประถมศึกษา	2/2	

ข. ให้เลือกเรียนอีกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

ดนตรี 233	การบรรเลงร่วมวงดนตรีสากล 1	1/2
ดนตรี 234	การขับร้องหมู่ 1	1/2
ดนตรี 243	การบรรเลงร่วมวงดนตรีไทย 1	1/2

ระดับปริญญาตรี

วิชาเอก ต้องเรียนไม่น้อยกว่า 28 หน่วยกิต ดังนี้

ก. รายวิชาบังคับ 16 หน่วยกิต คือ

ดนตรี 311	หลักการประสานเสียง 2	2/2
ดนตรี 312	หลักการประสานเสียง 3	2/2
ดนตรี 321	คีตลักษณ์และวิเคราะห์ ดนตรีตะวันตก	2/2
ดนตรี 322	คีตลักษณ์และวิเคราะห์ ดนตรีไทย	2/2
ดนตรี 331	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 5	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 332	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 6	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 431	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 7	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 432	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 8	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 341	ดนตรีปฏิบัติไทย 5	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 342	ดนตรีปฏิบัติไทย 6	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 441	ดนตรีปฏิบัติไทย 7	1/1 และนอกเวลา
ดนตรี 442	ดนตรีปฏิบัติไทย 8	1/1 และนอกเวลา

ข. ให้เลือกเรียนอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต จากรายวิชาในกลุ่มต่างๆต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

ดนตรี 411	หลักการประสานเสียง 4	2/2
ดนตรี 412	ทฤษฎีการสอดทำนอง	2/2
ดนตรี 413	ทฤษฎีดนตรีสากลประยุกต์	2/2
ดนตรี 414	การเรียบเรียงดนตรีสำหรับวงดุริยางค์	2/2
ดนตรี 415	อุโฆษวิทยาเบื้องต้นสำหรับนักดนตรี	2/2
ดนตรี 416	สัมมนาเกี่ยวกับการดนตรีและการสอนดนตรี	2/2
ดนตรี 421	ดนตรีตะวันออก	2/2

ดนตรี 422	ดนตรีพื้นเมืองของไทย	2/2
ดนตรี 423	ดนตรีในศาสนาพืธี	2/2
ดนตรี 424	ดนตรีประกอบนาฏศิลป์	2/2

กลุ่มที่ 2 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ แต่ต้องไม่ซ้ำกับเครื่องมือที่ปฏิบัติในรายวิชา ดนตรี 331 , ดนตรี 332 , ดนตรี 431 , และดนตรี 432

ดนตรี 333	เครื่องสายตะวันตก	1/2 และนอกเวลา
ดนตรี 334	เครื่องลมไม้ตะวันตก	1/2 และนอกเวลา
ดนตรี 335	เครื่องทองเหลืองตะวันตก	1/2 และนอกเวลา
ดนตรี 336	เครื่องคีย์บอร์ด	1/2 และนอกเวลา
ดนตรี 337	กีตาร์คลาสสิก	1/2 และนอกเวลา
ดนตรี 338	การขับร้องสากล	1/2 และนอกเวลา

กลุ่มที่ 3 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ แต่ต้องไม่ซ้ำกับเครื่องมือที่ปฏิบัติในรายวิชา ดนตรี 341 , ดนตรี 342 , ดนตรี 441 , และดนตรี 442

ดนตรี 343	เครื่องสายไทย	1/2 และนอกเวลา
ดนตรี 344	เครื่องเป่าไทย	1/2 และนอกเวลา
ดนตรี 345	เครื่องตีไทย	1/2 และนอกเวลา
ดนตรี 346	การขับร้องไทย	1/2 และนอกเวลา

กลุ่มที่ 4 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

ดนตรี 443	การบรรเลงร่วมวงดนตรีไทย 2	1/2
ดนตรี 433	การบรรเลงร่วมวงดนตรีสากล 2	1/2
ดนตรี 434	การขับร้องหมู่ 2	1/2

กลุ่มที่ 4 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

ดนตรี 451	การสอนขับร้องประสานเสียง	2/2
ดนตรี 452	การสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรี	2/2
ดนตรี 453	การสอนทฤษฎีดนตรี	2/2
ดนตรี 454	การสอนขับร้องไทย	2/2

สำหรับรายวิชา ดนตรี 251 การดนตรีในชั้นประถมศึกษา 2/2 นั้นถ้ายังไม่เคยเรียนมาก่อนในระดับ ป.ศ. ชั้นสูง จะต้องลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาตรีด้วย

สาขามัธยมศึกษา โปรแกรมวิชาดนตรี

ระดับปริญญาตรี

จุดประสงค์เฉพาะ

1. ให้มีความสามารถปฏิบัติการด้านดนตรีได้อย่างถูกต้อง
2. ให้มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญทางด้านดนตรี เข้าใจวิธีการสอนดนตรีเป็นอย่างดี มีความพร้อมที่จะเป็นครูสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ให้มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีพื้นฐานเพียงพอที่จะขยายผล และที่จะศึกษาต่อเพิ่มเติมให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล
4. ให้มีความศรัทธา มีความภาคภูมิใจและมีความรับผิดชอบในวิชาชีพทางดนตรี
5. ให้มีความรู้ความเข้าใจคุณค่าและปรัชญาดนตรีศึกษา
6. ให้มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพทางดนตรี

หน่วยกิต 140 หน่วยกิต

หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 40 หน่วยกิต

หมวดวิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน

1. กลุ่มวิชาเนื้อหา

- 1.1 วิชาเอก วิชาเอกดนตรี จัดเป็น 2 แบบคือ เอกเดี่ยวแบบลึกและเอกเดี่ยวแบบกว้าง
เอกเดี่ยวแบบลึก เรียนไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต

ก. ดนตรีสากล

ทฤษฎี 40 หน่วยกิต

บังคับ เรียน 22 หน่วยกิต

2651101	ทฤษฎีดนตรีสากล 1	3(3-0)
2651102	ทฤษฎีดนตรีสากล 2	3(3-0)
2651103	ทฤษฎีดนตรีสากล 3	3(3-0)
2652104	ทฤษฎีดนตรีสากล 4	3(3-0)
2651120	องค์ประกอบดนตรีสากล	2(2-0)
2651201	ประวัติดนตรีตะวันตก 1	2(2-0)

2651202	ประวัติดนตรีตะวันตก 2	2(2-0)
2561801	การดนตรีไทย	2(2-0)
2652705	ทฤษฎีดนตรีไทย	2(2-0)

เลือก ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต

ก. ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ในกลุ่มทฤษฎีและการประพันธ์ดนตรีสากล

ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

2653105	การสอดทำนอง	3(3-0)
2653106	รูปแบบและการวิเคราะห์ดนตรี	2(2-0)
2653107	ลีลาและเสียงของเครื่องดนตรี	2(2-0)
2653108	การประพันธ์	2(2-0)
2653109	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงออร์เคสตรา	2(2-0)
2653110	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงเครื่องเป่า	2(2-0)
2653111	ทฤษฎีดนตรีแจ๊ส	2(2-0)
2653112	คีตปฏิบัติแบบแจ๊ส	2(2-0)
2653113	การเรียบเรียงเสียงประสานเพลงแจ๊ส 1	2(2-0)
2654114	อุโฆษวิทยาทางดนตรี	2(2-0)
2654115	การประพันธ์ 2	2(2-0)
2654116	การประพันธ์ 3	2(2-0)
2654117	ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์	2(2-0)
2654118	ดนตรีร่วมสมัย	2(2-0)
2654119	การเรียบเรียงเสียงประสานเพลงแจ๊ส 2	2(2-0)

ข. ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ในกลุ่มประวัติและคีตวรรณกรรมสากลไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

2651203	สังคีตนิคม	2(2-0)
2651204	ดนตรีและความเกี่ยวข้องกับศิลปะแขนงอื่น	2(2-0)
2652205	ดนตรีสมัยกลางและเรอเนสซอง	2(2-0)
2652206	ดนตรีสมัยบาโรค	2(2-0)
2652207	ปรัชญาของดนตรี	2(2-0)

2652208	สุนทรียะของดนตรี	2(2-0)
2653209	ดนตรีสมัยโรโคโคและสมัยคลาสสิก	2(2-0)
2653210	ดนตรีสมัยโรแมนติก	2(2-0)
2653211	ดนตรีสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 20	2(2-0)
2653212	โยฮันน์ เซบาสเตียน บาด	2(2-0)
2653213	วูล์ฟกัง อมาดีอุส โมซาร์ท	2(2-0)
2653215	การวิวัฒนาการเพลงไทยขอลนิยม	2(2-0)
2653215	ประวัติดนตรีแจ๊ส	2(2-0)
2653217	ดนตรีนานาชาติ	2(2-0)
2654218	ประวัติเครื่องดนตรี	2(2-0)
2654219	การปฏิบัติเฉพาะแนว	2(2-0)
2654220	ประวัติดนตรีเชิงปฏิบัติ	2(2-0)
2654221	โคลด์ เดอบุสซี	2(2-0)
2654222	อ็องรี สตราวินสกี	2(2-0)
2654223	อาโนลด์ โชนเบิร์ก	2(2-0)
2654224	โอเปร่า	2(2-0)
2654225	ดนตรีเปรียบเทียบ	2(2-0)
2654226	โครงการค้นคว้าและวิจัย	2(2-0)

ปฏิบัติ

20 หน่วยกิต

ก. ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ในกลุ่มปฏิบัติสาขาดนตรีสากล ไม่น้อยกว่า

14 หน่วยกิต เพื่วยกกลุ่มเดียว

รายวิชากลุ่มปฏิบัติเครื่องลมไม้

2651301	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 1	2(0-4)
2651302	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 2	2(0-4)
2651303	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 3	2(0-4)
2651304	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 4	2(0-4)
2651305	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 5	2(0-4)
2651306	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 6	2(0-4)

2651307	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 7	2(0-4)
2651308	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 8	2(0-4)

กลุ่มปฏิบัติเครื่องทองเหลือง (Brass Performance)

รายวิชาในกลุ่มปฏิบัติเครื่องทองเหลือง

2651309	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง1	2(0-4)
2651310	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง2	2(0-4)
2651311	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง3	2(0-4)
2651312	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง4	2(0-4)
2651313	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง5	2(0-4)
2651314	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง6	2(0-4)
2651315	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง7	2(0-4)
2651316	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง8	2(0-4)

กลุ่มปฏิบัติเครื่องสายสากล

รายวิชาปฏิบัติเครื่องสายสากล

		2(0-4)
2651317	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 1	2(0-4)
2651318	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 2	2(0-4)
2651319	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 3	2(0-4)
2651320	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 4	2(0-4)
2651321	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 5	2(0-4)
2651322	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 6	2(0-4)
2651323	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 7	2(0-4)
2651324	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 8	2(0-4)

กลุ่มปฏิบัติเครื่องคีย์บอร์ด (Keyboard)

รายวิชากลุ่มปฏิบัติเครื่องคีย์บอร์ด

2651325	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 1	2(0-4)
2651326	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 2	2(0-4)
2651327	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 3	2(0-4)
2651328	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 4	2(0-4)
2651329	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 5	2(0-4)
2651330	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 6	2(0-4)
2651331	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 7	2(0-4)
2651332	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 8	2(0-4)

กลุ่มปฏิบัติขับร้องสากล (Voice Performance)

2651333	ปฏิบัติขับร้องสากล 1	2(0-4)
2651334	ปฏิบัติขับร้องสากล 2	2(0-4)
2651335	ปฏิบัติขับร้องสากล 3	2(0-4)
2651336	ปฏิบัติขับร้องสากล 4	2(0-4)
2651337	ปฏิบัติขับร้องสากล 5	2(0-4)
2651338	ปฏิบัติขับร้องสากล 6	2(0-4)
2651339	ปฏิบัติขับร้องสากล 7	2(0-4)
2651340	ปฏิบัติขับร้องสากล 8	2(0-4)

กลุ่มปฏิบัติเครื่องกระทบ (Percussion Performance)

รายวิชากลุ่มปฏิบัติเครื่องกระทบ

2651341	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 1	2(0-4)
2651342	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 2	2(0-4)
2651343	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 3	2(0-4)
2651344	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 4	2(0-4)
2651345	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 5	2(0-4)

2651346	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 6	2(0-4)
2651347	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 7	2(0-4)
2654348	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 8	

ข. ให้เรียนวิชาดนตรีปฏิบัติการแสดงเดี่ยว 2 หน่วยกิต
 ราชวิชาดนตรีดนตรีปฏิบัติการแสดงเดี่ยว

2651349	การแสดงเดี่ยว (Recital) 1	2(0-4)
2651350	การแสดงเดี่ยว (Recital) 2	2(0-4)
2651351	การแสดงเดี่ยว (Recital) 3	2(0-4)
2651352	การแสดงเดี่ยว (Recital) 4	2(0-4)
2651353	การแสดงเดี่ยว (Recital) 5	2(0-4)
2651354	การแสดงเดี่ยว (Recital) 6	2(0-4)
2651355	การแสดงเดี่ยว (Recital) 7	2(0-4)
2651356	การแสดงเดี่ยว (Recital) 8	2(0-4)

ค. ให้เลือกเรียนจากราชวิชาต่อไปนี้ในกลุ่มปฏิบัติรวมวงดนตรีสากลไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

ราชวิชากลุ่มปฏิบัติรวมวงดนตรีสากล

2651501	ปฏิบัติรวมวงเล็ก (สากล) 1 (Small Ensemble 1)	1(0-2)
2651502	ปฏิบัติรวมวงขับร้องประสานเสียง 1 (Chorus 1)	1(0-2)
2651503	ปฏิบัติรวมวงคอมโบ ((Combo Band 1)	1(0-2)
2651504	ปฏิบัติรวมวงเครื่องเป่า 1 (Wind Ensemble)	1(0-2)
2651505	ปฏิบัติออร์เคสตรา 1 (Orcheastre 1)	1(0-2)
2651506	ปฏิบัติรวมวงแจ๊ส 1 (Jazz Band 1)	1(0-2)
2652507	ปฏิบัติรวมวงเล็ก (สากล) 2 Small Ensemble2)	1(0-2)

2652508	ปฏิบัติรวมวงขับร้องประสานเสียง 2 (Chorus 2)	1(0-2)
2652509	ปฏิบัติรวมวงคอมโบ 2 (Combo Band 2)	1(0-2)
2652510	ปฏิบัติรวมวงเครื่องเป่า 2 (Wnd Ensemble 2)	1(0-2)
2652511	ปฏิบัติรวมวงออร์เคสตรา 2 (Orchestra 1)	1(0-2)
2652512	ปฏิบัติวงโยชวาทิต 1 (Marchng Band 1)	1(0-2)
2652513	ปฏิบัติรวมวงแจ๊ส	1(0-2)
2652514	ปฏิบัติรวมวงเล็ก (สากล) 3	1(0-2)
2652515	ปฏิบัติรวมวงขับร้องประสานเสียง 3	1(0-2)
2652516	ปฏิบัติรวมวงคอมโบ 3	1(0-2)
2652517	ปฏิบัติรวมวงเครื่องเป่า 3	1(0-2)
2652518	ปฏิบัติรวมวงออร์เคสตรา 2	1(0-2)
2652519	ปฏิบัติรวมวงโยชวาทิต 1	1(0-2)
2652520	ปฏิบัติรวมวงแจ๊ส 2	1(0-2)
2652521	ปฏิบัติรวมวงร้องประสานเสียงแจ๊ส 1	1(0-2)
2652522	ปฏิบัติรวมวงเล็ก (สากล) 4	1(0-2)
2652523	ปฏิบัติรวมวงขับร้องประสานเสียง 4	1(0-2)
2652524	ปฏิบัติรวมวงคอมโบ 4	1(0-2)
2652525	ปฏิบัติรวมวงออร์เคสตรา 4	1(0-2)
2652526	ปฏิบัติรวมวงโยชวาทิต 3	1(0-2)
2652527	ปฏิบัติรวมวงแจ๊ส 4	1(0-2)
2652528	ปฏิบัติรวมวงขับร้องประสานเสียงแจ๊ส 2	1(0-2)
	ช.ดนตรีไทย เร็วไม่น้อยกว่า	60 หน่วยกิต
	ทฤษฎี	40 หน่วยกิต
	บังคับ เร็ว	21 หน่วยกิต
2651101	ทฤษฎีดนตรีสากล 1	2(2-0)
2651201	ประวัติดนตรีตะวันตก 1	2(2-0)
2651701	ดนตรีไทยเบื้องต้น	2(2-0)

2651702	องค์ประกอบดนตรีไทย	2(2-0)
2651801	การดนตรีไทย	2(2-0)
2651820	ประวัติการดนตรีไทย	2(2-0)
2652704	คีตลักษณะและการวิเคราะห์ดนตรีไทย 1	2(2-0)
2652705	ทฤษฎีดนตรีไทย	2(2-0)
2652706	ระบบเสียงดนตรีไทย	2(2-0)
2653709	การประพันธ์เพลงไทย 1	2(2-0)
		2(2-0)

เลือก ให้เรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 19 หน่วยกิต

ก. ให้เลือก เรียนในหมวดทฤษฎีและการประพันธ์ดนตรีไทยไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต

จาก

รายวิชาต่อไปนี้

2651703	ลักษณะเพลงไทย	2(2-0)
2652707	ลักษณะของวงดนตรีไทย	2(2-0)
2653708	คีตลักษณะและการวิเคราะห์ดนตรีไทย 2	2(2-0)
2653710	การประพันธ์เพลงไทย 2	2(2-0)
2654711	การประพันธ์เพลงไทย 3	2(2-0)
2654712	การประพันธ์เพลงไทย 4	2(2-0)
2654713	การประพันธ์เพลงไทย 5	2(2-0)
2651714	การบันทึกโน้ตเพลงไทย	2(2-0)

ข. ให้เลือก เรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ในหมวดประวัติและคีตวรรณกรรมไทย

ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

2651803	ดนตรีตะวันออก	2(2-0)
2652804	ประวัติ และคีตวรรณกรรมไทย	2(2-0)
2652805	ประวัติ หรือตำนานของเครื่องดนตรีไทยทุกรูปแบบ	2(2-0)
2652806	คีตวิไทย และนักวิชาการวรรณคดีไทย	2(2-0)

2652807	ประวัติความเป็นมาและลักษณะการประสานวงดนตรีไทย	2(2-0)
2652808	พระประดิษฐ์ไพเราะ (ครุมี แหก)	2(2-0)
2652809	สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	2(2-0)
2652810	หลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)	2(2-0)
2652811	สำนวนเพลงของคีตกวีไทย	2(2-0)
2652812	ดนตรีพื้นเมือง	2(2-0)
2652813	ดนตรีในศาสนพิธีและลัทธิแห่งความเชื่อ	2(2-0)
2652814	ดนตรีประกอบนาฏศิลป์	2(2-0)
2652815	ประวัติและตำนานดนตรีไทยสมัยก่อนจนถึงสมัยสุโขทัย	2(2-0)
2652816	ประวัติดนตรีสมัยอยุธยา และธนบุรี	2(2-0)
2652817	ประวัติดนตรีระหว่าง ร.1 ถึง ร.5 สมัยต้นโกสินทร์	2(2-0)
2652818	ประวัติดนตรีสมัย ร.5 ถึงปัจจุบัน	2(2-0)
2652819	การสัมมนาดนตรีไทย	2(2-0)
2652820	เพลงพื้นเมืองประจำท้องถิ่น (ภาคกลาง)	2(2-0)
2652821	เพลงพื้นเมืองประจำท้องถิ่น (ภาคเหนือ)	2(2-0)
2652822	เพลงพื้นเมืองประจำท้องถิ่น (ภาคอีสานแยกเป็นอีสานเหนือ และอีสานใต้)	2(2-0)
2652823	เพลงพื้นเมืองประจำท้องถิ่น (ภาคใต้)	2(2-0)
2652824	ศัพท์สังคีต	2(2-0)
2652825	ดนตรีพิธีกร	2(2-0)
2652826	แนวการสร้างทำนองเพลงไทย	2(2-0)
	ปฏิบัติ	20 หน่วยกิต

ก. ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ในกลุ่มปฏิบัติการสาขาดนตรีไทยไม่

น้อยกว่า 14 หน่วยกิต เพียงกลุ่มเดียว

กลุ่มปฏิบัติเครื่องเป่าไทย

2651401	ปฏิบัติเครื่องเป่าไทย 1	2(0-4)
2651402	ปฏิบัติเครื่องเป่าไทย 2	2(0-4)

2651403	ปฏิบัติเครื่องเป่าไทย 3	2(0-4)
2651404	ปฏิบัติเครื่องเป่าไทย 4	2(0-4)
2651405	ปฏิบัติเครื่องเป่าไทย 5	2(0-4)
2651406	ปฏิบัติเครื่องเป่าไทย 6	2(0-4)
2651407	ปฏิบัติเครื่องเป่าไทย 7	2(0-4)
2651408	ปฏิบัติเครื่องเป่าไทย 8	2(0-4)

กลุ่มปฏิบัติเครื่องสายไทย

รายวิชากลุ่มปฏิบัติเครื่องสายไทย

2651409	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 1	2(0-4)
2651410	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 2	2(0-4)
2651411	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 3	2(0-4)
2651412	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 4	2(0-4)
2651413	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 5	2(0-4)
2651414	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 6	2(0-4)
2651415	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 7	2(0-4)
2651416	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 8	2(0-4)

กลุ่มปฏิบัติเครื่องตีและเครื่องหนัง

รายวิชากลุ่มปฏิบัติเครื่องตี และเครื่องหนัง

2651417	ปฏิบัติเครื่องตีและเครื่องหนัง 1	2(0-4)
2651418	ปฏิบัติเครื่องตีและเครื่องหนัง 2	2(0-4)
2651419	ปฏิบัติเครื่องตีและเครื่องหนัง 3	2(0-4)
2651420	ปฏิบัติเครื่องตีและเครื่องหนัง 4	2(0-4)

2651412	ปฏิบัติเครื่องตีและเครื่องหนัง 5	2(0-4)
2651422	ปฏิบัติเครื่องตีและเครื่องหนัง 6	2(0-4)
2651423	ปฏิบัติเครื่องตีและเครื่องหนัง 7	2(0-4)
2651424	ปฏิบัติเครื่องตีและเครื่องหนัง 8	2(0-4)

กลุ่มปฏิบัติขับร้องไทย

รายวิชากลุ่มปฏิบัติขับร้องไทย

2651425	ปฏิบัติขับร้องไทย 1	2(0-4)
2651426	ปฏิบัติขับร้องไทย 2	2(0-4)
2651427	ปฏิบัติขับร้องไทย 3	2(0-4)
2651428	ปฏิบัติขับร้องไทย 4	2(0-4)
2651429	ปฏิบัติขับร้องไทย 5	2(0-4)
2651430	ปฏิบัติขับร้องไทย 6	2(0-4)
2651431	ปฏิบัติขับร้องไทย 7	2(0-4)
2651432	ปฏิบัติขับร้องไทย 8	2(0-4)

ข. ให้เลือก เรียงจากรายวิชาดนตรีปฏิบัติการแสดงเดี่ยว 2 หน่วยกิต

รายวิชาดนตรีปฏิบัติการแสดงเดี่ยว

**สายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา
ระดับปริญญาตรี**

จุดประสงค์เฉพาะ

1. ให้มีความสามารถปฏิบัติการด้านดนตรีได้อย่างถูกต้อง
2. ให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญทางดนตรี เข้าใจวิธีสอนดนตรีเป็นอย่างดี มีความพร้อมที่จะเป็นครูสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ให้มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีพื้นฐานเพียงพอที่จะขยายผล และที่จะศึกษาต่อเพิ่มเติมให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล
4. ให้มีความศรัทธา มีความภูมิใจและมีความรับผิดชอบในวิชาชีพทางดนตรี
5. ให้มีความรู้ความเข้าใจคุณค่าและปรัชญาดนตรีศึกษา
6. ให้มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพทางดนตรี

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 149 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชาและแต่ละกลุ่มวิชาดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป	40	หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	10	หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	10	หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	10	หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	10	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	99	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	64	หน่วยกิต
2.1.1 วิชาเอก		
แบบเอกเดี่ยว	64	หน่วยกิต
แบบเอก-เอก	-	หน่วยกิต
แบบเอก-โท	-	หน่วยกิต

2.1.2	วิชาโท	-	หน่วยกิต
2.2	กลุ่มวิชาชีพครู	25	หน่วยกิต
2.3	กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ		
2.3.1	สำหรับวิชาเอก	10	หน่วยกิต
2.3.2	สำหรับวิชาโท	-	หน่วยกิต
3.	หมวดวิชาเลือกเสรี	10	หน่วยกิต

การจัดการเรียนการสอน

1.	หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป (ตั้งรายละเอียดในภาคผนวก)	40	หน่วยกิต
2.	หมวดวิชาเฉพาะด้าน	99	หน่วยกิต
2.1	กลุ่มวิชาเนื้อหา	64	หน่วยกิต
2.1.1	เอกเดี่ยวแบบลึก เรียนไม่น้อยกว่า ให้เลือกเรียนแขนงวิชาดนตรีไทยหรือ แขนงวิชาดนตรีสากลเพียงแขนงเดียว โดยเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ของแต่ละแขนงวิชา	64	หน่วยกิต
2.1.1.1	แขนงวิชาดนตรีไทย เรียน	64	หน่วยกิต

บังคับ 34 หน่วยกิต

ทฤษฎี เรียน 22 หน่วยกิต

2061101	พื้นฐานดนตรีไทย	2(2-0)
2061102	ประวัติดนตรีไทย	2(2-0)
2061103	โน้ตเพลงไทย	2(2-0)
2061301	ทฤษฎีดนตรีสากล 1	2(2-0)
2061303	การอ่านและการเขียนโน้ตสากล 1	1(1-0)

2061304	การอ่านและการเขียนโน้ตสากล 2	1(1-0)
2062101	องค์ประกอบของคนตรีไทย	2(2-0)
2062102	ทฤษฎีคนตรีไทย	2(2-0)
2062103	ดนตรีพื้นบ้านไทย	2(2-0)
2063101	ส่วนศาสตร์คนตรีไทย	2(2-0)
2063102	ทำนองของเพลงไทย	2(2-0)
2063103	การวิเคราะห์เพลงไทย 1	2(2-0)

ปฏิบัติ เร็ย่น

12 หน่วยกิต

เลือก เลือกเร็ย่นจากลุ่มปฏิบัติต่อไปนี้
เพียงลุ่มเดียว

1) กลุ่มปฏิบัติปี่พาทย์

2061201	ปฏิบัติพื้นฐานปี่พาทย์	2(0-4)
2061202	ปฏิบัติปี่พาทย์ 1	2(0-4)
2061203	ปฏิบัติปี่พาทย์ 2	2(0-4)
2062201	ปฏิบัติปี่พาทย์ 3	2(0-4)
2062202	ปฏิบัติปี่พาทย์ 4	2(0-4)
2063201	ปฏิบัติปี่พาทย์ 5	2(0-4)
2063202	ปฏิบัติปี่พาทย์ 6	2(0-4)
2064201	ปฏิบัติปี่พาทย์ 7	2(0-4)

2) กลุ่มปฏิบัติเครื่องสายไทย

2061204	ปฏิบัติพื้นฐานเครื่องสายไทย	2(0-4)
2061205	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 1	2(0-4)
2061206	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 2	2(0-4)
2062203	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 3	2(0-4)

2062204	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 4	2(0-4)
2063203	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 5	2(0-4)
2063204	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 6	2(0-4)
2064202	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 7	2(0-4)

3) กลุ่มปฏิบัติขับร้องเพลงไทย

2061207	ปฏิบัติพื้นฐานขับร้องเพลงไทย	2(0-4)
2061208	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทย 1	2(0-4)
2061209	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทย 2	2(0-4)
2062205	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทย 3	2(0-4)
2062206	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทย 4	2(0-4)
2063205	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทย 5	2(0-4)
2063206	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทย 6	2(0-4)
2064203	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทย 7	2(0-4)

เลือก เรียงน

30 หน่วยกิต

ทฤษฎี เลือกเรียงนจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต

2061104	หน้าที่ดนตรีไทย	2(0-4)
2061105	หลักการขับร้องเพลงไทย	2(0-4)
2061106	ลักษณะและประเภทเพลงไทย	2(0-4)
2061107	การประสมวงดนตรีไทย	2(0-4)
2061108	เครื่องดนตรีไทย	2(0-4)
2061109	ประวัติวรรณกรรมเพลงไทย	2(0-4)
2061110	การขับร้องเพลงไทย	2(0-4)
2061111	ขนบประเพณีของดนตรีไทย	2(0-4)
2061112	ศัพท์สังคีตดนตรีไทย	2(0-4)

2061501	การจัดเก็บระบบข้อมูลดนตรี	2(0-4)
2061502	ดนตรีวิทยาเบื้องต้น	2(0-4)
2061503	มานุษยวิทยาทางดนตรี	2(0-4)
2061701	คอมพิวเตอร์ดนตรีขั้นพื้นฐาน	2(0-4)
2061702	การซ่อมบำรุงและรักษาเครื่องดนตรีไทย	2(0-4)
2062104	ทฤษฎีเพลงเถา	2(0-4)
2062105	ศิลปินและนักประพันธ์เพลงไทย	2(0-4)
2062106	ดนตรีประกอบการแสดงของไทย	2(0-4)
2062107	พิธีไหว้ครูและครอบดนตรีไทย	2(0-4)
2062108	สุนทรียศาสตร์ของดนตรีไทย	2(0-4)
2062109	ภูมิศาสตร์ดนตรีไทย	2(0-4)
2062110	ดนตรีพื้นบ้านไทยภาคเหนือ	2(0-4)
2062111	ดนตรีพื้นบ้านไทยภาคอีสาน	2(0-4)
2062112	ดนตรีพื้นบ้านไทยภาคกลาง	2(0-4)
2062113	ดนตรีพื้นบ้านไทยภาคใต้	2(0-4)
2062114	วงปี่พาทย์	2(0-4)
2062115	วงเครื่องสายไทย	2(0-4)
2062116	วงมโหรี	2(0-4)
2062501	ประวัติเครื่องดนตรี	2(0-4)
2062502	ประวัติดนตรีเชิงปฏิบัติ	2(0-4)
2062503	การศึกษาดนตรีภาคสนาม	2(0-4)
2062504	ดนตรีเอเซียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้	2(0-4)
2062506	ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีไทยกับดนตรีตะวันตก	
	ตะวันตก	2(0-4)
2062702	ระบบบันทึกและประมวลผลข้อมูลทางดนตรี	2(0-4)
2062708	การสร้างเครื่องดนตรีไทย	2(0-4)

2063104	การวิเคราะห์เพลงไทย	2(0-4)
2063105	การประพันธ์เพลงไทย 1	2(0-4)
2063106	การประพันธ์เพลงไทย 2	2(0-4)
2063107	หลักการบรรจุเพลงเพื่อการแสดง	2(0-4)
2063108	การวิเคราะห์บทขับร้องเพลงไทย	2(0-4)
2063109	ดนตรีพิธีกรรม	2(0-4)
2063110	การปรับวงดนตรีไทย	2(0-4)
2063501	ดนตรีนานาชาติ	2(0-4)
2063502	ดนตรีกับการรักษาโรค	2(0-4)
2063503	เพลงไทยสากลเชิงประวัติ	2(0-4)
2063504	ดนตรีและความเกี่ยวข้องกับศิลปะแขนงอื่น	2(0-4)
2063505	สุนทรียศาสตร์ทางดนตรี	2(0-4)
2063701	การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยงานดนตรี	2(0-4)
2063901	หลักการเขียนรายงานดนตรีนิพนธ์	2(0-4)
2064101	การวิเคราะห์เพลงไทย 3	2(0-4)
2064102	การประพันธ์เพลงไทย 3	2(0-4)
2064701	การผลิตผลงานทางดนตรีด้วยคอมพิวเตอร์	2(0-4)
2064901	การศึกษาดนตรีเอกเทศ	2(0-4)
2064902	สัมมนาดนตรีไทย	2(0-4)
2064904	การศึกษาหัวข้อดนตรีไทยอิสระ	2(0-4)
3563205	การจัดการธุรกิจดนตรี	2(0-4)

ปฏิบัติ เรียน

(ก)	เลือกเรียนรายวิชาปฏิบัติพื้นฐานต่อไปนี้ 1 รายวิชา โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มปฏิบัติที่เรียนมาแล้ว	2 หน่วยกิต
2061201	ปฏิบัติพื้นฐานปี่พาทย์	2(0-4)

2061204 ปฏิบัติพื้นฐานเครื่องสายไทย 2(0-4)

2061207 ปฏิบัติพื้นฐานขับร้องเพลงไทย 2(0-4)

(ข) เลือกเรียนรายวิชาต่อไปไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

2064422 การแสดงเดี่ยว 2(0-4)

2064903 ดนตรีนันทน์ 2(0-4)

(ค) เลือกเรียนรายวิชาต่อไปไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

2061210 ปฏิบัติเพลงตับ 2(0-4)

2061211 ปฏิบัติเพลงเถา 2(0-4)

2061212 ปฏิบัติเพลงระบำรำฟ้อน 2(0-4)

2061213 ปฏิบัติเพลงมอญ 2(0-4)

2061214 ปฏิบัติขับร้องเพลงไทยตามสมัยนิยม 2(0-4)

2061215 ปฏิบัติหน้าทับ 2(0-4)

2061216 ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคเหนือ 1 2(0-4)

2061217 ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคอีสาน 1 2(0-4)

2061218 ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคกลาง 1 2(0-4)

2061219 ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคใต้ 1 2(0-4)

2061220 ปฏิบัติรวมวงดนตรีไทย 1 2(0-4)

2061221 ปฏิบัติอังกะลุง 2(0-4)

2061222 ปฏิบัติรวมวงดนตรีพื้นบ้านไทย 1 2(0-4)

2062207 ปฏิบัติเพลงสำหรับโขนละคร 2(0-4)

2062208 ปฏิบัติเพลงในเรื่องละคร 2(0-4)

2062209 ปฏิบัติเพลงเร่ร้อง 2(0-4)

2062210 ปฏิบัติเพลงออกภาษาและเพลงลิบสองภาษา 2(0-4)

2062211 ปฏิบัติเพลงประเภทลูกล่อลูกชู้ด 2(0-4)

2062212	ปฏิบัติเพลงฮ่อมอญ	2(0-4)
2062213	ปฏิบัติหน้าที่บตะโพนและกลองทัด 1	2(0-4)
2062214	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคเหนือ 2	2(0-4)
2062215	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคอีสาน 2	2(0-4)
2062216	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคกลาง 2	2(0-4)
2062217	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคใต้ 2	2(0-4)
2062218	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทยสำหรับเด็ก	2(0-4)
2062219	ปฏิบัติรวมวงดนตรีไทย 2	2(0-4)
2062220	ปฏิบัติรวมวงดนตรีพื้นบ้านไทย 2	2(0-4)
2063207	ปฏิบัติเพลงหน้าพาทย์โขนละคร	2(0-4)
2063208	ปฏิบัติเพลงโหมโรงกลางวัน	2(0-4)
2063209	ปฏิบัติเพลงเดี่ยว 1	2(0-4)
2063210	ปฏิบัติหน้าที่บตะโพนและกลองทัด 2	2(0-4)
2063211	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทยในหลักสูตรมัธยมศึกษา มัธยมศึกษา	
2063212	ปฏิบัติรวมวงดนตรีไทย 3	2(0-4)
2064204	ปฏิบัติหน้าพาทย์พิธีกรรม	2(0-4)
2064205	ปฏิบัติเพลงเดี่ยว 2	2(0-4)
2064206	ปฏิบัติดนตรีไทยอิสระ	2(0-4)
2064207	ปฏิบัติรวมวงดนตรีไทย 4	2(0-4)
2.1.1.2 แขนงวิชาดนตรีสากล เรียน		64 หน่วยกิต
บังคับ เรียน		38 หน่วยกิต
ทฤษฎี เรียน		22 หน่วยกิต
2061101	พื้นฐานดนตรีไทย	2(0-4)

2061301	ทฤษฎีดนตรีสากล 1	2(0-4)
2061302	ทฤษฎีดนตรีสากล 2	2(0-4)
2061303	การอ่านและการเขียนโน้ตสากล 1	2(0-4)
2061304	การอ่านและการเขียนโน้ตสากล 2	2(0-4)
2061305	ประวัติดนตรีตะวันตกโดยสังเขป	2(0-4)
2062102	ทฤษฎีดนตรีไทย	2(0-4)
2062301	ทฤษฎีดนตรีสากล 3	2(0-4)
2062302	ทฤษฎีดนตรีสากล 4	2(0-4)
2062303	การอ่านและการเขียนโน้ตสากล 3	2(0-4)
2062304	การอ่านและการเขียนโน้ตสากล 4	2(0-4)
2063301	ทฤษฎีดนตรีสากล 5	2(0-4)
2063311	คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ 1	2(0-4)

ปฏิบัติ เร็ยยน 16 หน่วยกิต

(ก) ให้เร็ยยนรายวิชาในกลุ่มปฏิบัติต่อไปนี้
เพียงกลุ่มเดียว

12 หน่วยกิต

1) กลุ่มปฏิบัติเครื่องลมไม้

2061401	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 1	2(0-4)
2061402	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 2	2(0-4)
2062401	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 3	2(0-4)
2062402	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 4	2(0-4)
2063401	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 5	2(0-4)
2063402	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 6	2(0-4)

2) กลุ่มปฏิบัติเครื่องทองเหลือง	2(0-4)
2061403 ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 1	2(0-4)
2061404 ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 2	2(0-4)
2062403 ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 3	2(0-4)
2062404 ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 4	2(0-4)
2063403 ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 5	2(0-4)
2063404 ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 6	2(0-4)

3) กลุ่มปฏิบัติเครื่องสายสากล	
2061405 ปฏิบัติเครื่องสายสากล 1	2(0-4)
2061406 ปฏิบัติเครื่องสายสากล 2	2(0-4)
2062405 ปฏิบัติเครื่องสายสากล 3	2(0-4)
2062406 ปฏิบัติเครื่องสายสากล 4	2(0-4)
2062405 ปฏิบัติเครื่องสายสากล 5	2(0-4)
2062406 ปฏิบัติเครื่องสายสากล 6	2(0-4)

4) กลุ่มปฏิบัติคีตาร์	
2061407 ปฏิบัติคีตาร์ 1	2(0-4)
2061408 ปฏิบัติคีตาร์ 2	2(0-4)
2062407 ปฏิบัติคีตาร์ 3	2(0-4)
2062408 ปฏิบัติคีตาร์ 4	2(0-4)
2063407 ปฏิบัติคีตาร์ 5	2(0-4)
2063408 ปฏิบัติคีตาร์ 6	2(0-4)
	2(0-4)

5) กลุ่มปฏิบัติคีย์บอร์ด	
2061409 ปฏิบัติคีย์บอร์ด 1	2(0-4)

2061410	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 2	2(0-4)
2062409	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 3	2(0-4)
2062410	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 4	2(0-4)
2063409	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 5	2(0-4)
2063410	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 6	2(0-4)

6) กลุ่มปฏิบัติชั้นห้องสากล

2061411	ปฏิบัติชั้นห้องสากล 1	2(0-4)
2061412	ปฏิบัติชั้นห้องสากล 2	2(0-4)
2062411	ปฏิบัติชั้นห้องสากล 3	2(0-4)
2062412	ปฏิบัติชั้นห้องสากล 4	2(0-4)
2063411	ปฏิบัติชั้นห้องสากล 5	2(0-4)
2063412	ปฏิบัติชั้นห้องสากล 6	2(0-4)

7) กลุ่มปฏิบัติเครื่องกระทบ

2061413	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 1	2(0-4)
2061414	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 2	2(0-4)
2062413	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 3	2(0-4)
2062414	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 4	2(0-4)
2063413	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 5	2(0-4)
2063414	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 6	2(0-4)

(๗) ให้เรียนรายวิชาในกลุ่มปฏิบัติต่อไปนี้เพียงกลุ่มเดียว 4 หน่วยกิต

1) กลุ่มปฏิบัติรวมวงเล็ก	2(0-4)	
2062415	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 1	2(0-4)
2062416	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 2	2(0-4)

2063415	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 3	2(0-4)
2063416	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 4	2(0-4)

2) กลุ่มปฏิบัติรวมวงใหญ่

2062417	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 1	2(0-4)
2062418	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 2	2(0-4)
2063417	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 3	2(0-4)
2063418	ปฏิบัติรวมวงใหญ่ 4	2(0-4)

3) กลุ่มปฏิบัติห้องประสานเสียง

2062419	ปฏิบัติห้องประสานเสียง 1	2(0-4)
2062420	ปฏิบัติห้องประสานเสียง 2	2(0-4)
2063419	ปฏิบัติห้องประสานเสียง 3	2(0-4)
2063420	ปฏิบัติห้องประสานเสียง 4	2(0-4)

เลือก เรียง

26 หน่วยกิต

ทฤษฎี เลือกเรียงจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต

2061501	การจัดเก็บระบบข้อมูลดนตรี	2(0-4)
2061502	ดนตรีวิทยาเบื้องต้น	2(0-4)
2061503	มานุษยวิทยาทางดนตรี	2(0-4)
2061504	สังคีตนิยาม	2(0-4)
2061701	คอมพิวเตอร์ดนตรีขั้นพื้นฐาน	2(0-4)
2062305	ดนตรีตะวันตกก่อนสมัยบาโรค	2(0-4)
2062306	ดนตรีสมัยบาโรค	2(0-4)
2062307	ดนตรีสมัยโรโคโคและคลาสสิก	2(0-4)

2062308	หลักการโยธาวิชาที่	2(0-4)
2062309	การอ่านวชเพลงเบื้องต้น	2(0-4)
2062310	การอ่านวชเพลงขับร้องประสานเสียง	2(0-4)
2062311	โอเปร่าและละครเพลง	2(0-4)
2062501	ประวัติเครื่องดนตรี	2(0-4)
2062502	ประวัติดนตรีเชิงปฏิบัติ	2(0-4)
2062503	การศึกษาดนตรีภาคสนาม	2(0-4)
2062504	ดนตรีเอเซียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้	2(0-4)
2062505	ดนตรีเอเซียใต้	2(0-4)
2062506	ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีไทยกับดนตรีตะวันตก	2(0-4)
2062701	พื้นฐานเครื่องสังเคราะห์เสียง	2(0-4)
2062702	ระบบบันทึกและประมวลผลข้อมูลทางดนตรี	2(0-4)
2063302	ทฤษฎีดนตรีสากล 6	2(0-4)
2063303	หลักการประพันธ์เบื้องต้น	2(0-4)
2063304	การเรียบเรียงดนตรีสำหรับเด็ก	2(0-4)
2063305	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการขับร้องประสานเสียง	2(0-4)
2063306	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงแบนด์	2(0-4)
2063307	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับดนตรีป๊อปปูล่า	2(0-4)
2063308	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับดนตรีแจ๊ส	2(0-4)
2063309	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงออร์เคสตรา	2(0-4)
2063310	สวนศาสตร์เบื้องต้น	2(0-4)
2063312	คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ 2	2(0-4)

2063313	ดนตรีสมัยโรแมนติก	2(0-4)
2063314	ดนตรีในสมัยศตวรรษที่ 20	2(0-4)
2063315	ประวัติดนตรีแจ๊ส	2(0-4)
2063316	การอ่านวงเพลงวงดนตรี	2(0-4)
2063501	ดนตรีนานาชาติ	2(0-4)
2063502	ดนตรีกับการรักษาโรค	2(0-4)
2063503	เพลงไทยสากลเชิงประวัติ	2(0-4)
2063504	ดนตรีและความเกี่ยวข้องกับศิลปะแขนงอื่น	2(0-4)
2063505	สุนทรียศาสตร์ทางดนตรี	2(0-4)
2063701	การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยงานดนตรี	2(0-4)
2063702	ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์	2(0-4)
2063703	การซ่อมสร้างอุปกรณ์ดนตรี 1	2(0-4)
2064302	ทฤษฎีดนตรีสากล 7	2(0-4)
2064302	ทฤษฎีดนตรีสากล 8	2(0-4)
2064303	การประพันธ์ดนตรีตามแบบแผนดนตรียุโรป	2(0-4)
2064304	การประพันธ์ดนตรีป๊อปปูล่าร์	2(0-4)
2064305	การประพันธ์ดนตรีแจ๊ส	2(0-4)
2064306	การประพันธ์ดนตรีโดยเสรี	2(0-4)
2064701	การผลิตผลงานทางดนตรีด้วยคอมพิวเตอร์	2(0-4)
2064901	การศึกษาดนตรีเอกเทศ	2(0-4)

ปฏิบัติ เรียง

6 หน่วยกิต

(ก) เลือกเรียงรายวิชาในกลุ่มปฏิบัติต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

(1) ผู้ที่ไม่ได้เลือกเรียงรายวิชาในกลุ่มปฏิบัติคีย์บอร์ด
เป็นกลุ่มบังคับ ให้เรียงรายวิชาดังนี้

2061409	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 1	2(0-14)
2061410	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 2	2(0-14)

(2) ผู้เลือกเรียนกลุ่มปฏิบัติศิษย์บอร์ดเป็นกลุ่มบังคับให้เลือก
เรียนรายวิชาปฏิบัติระดับ 1 และระดับ 2 ในกลุ่ม
ปฏิบัติเครื่องดนตรีอื่นแทน

(ข)	เลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้	2 หน่วยกิต
2064422	การแสดงเดี่ยว	2(0-14)
2064903	ดนตรีบันทึก	2(0-14)

2.1.2 เอกเดี่ยวแบบกว้าง เรียนไม่น้อยกว่า

ให้เรียนทั้งแขนงวิชาดนตรีไทย และแขนงวิชาดนตรีสากล
ทั้งรายวิชาทฤษฎีและรายวิชาปฏิบัติ

บังคับ เรียน	36 หน่วยกิต
ทฤษฎี เรียน	24 หน่วยกิต
1) แขนงวิชาดนตรีไทย	12 หน่วยกิต
2061101 พื้นฐานดนตรีไทย	2(0-4)
2061103 โน้ตเพลงไทย	2(0-4)
2062102 ทฤษฎีดนตรีไทย	2(0-4)
2063102 ทำนองของเพลงไทย	2(0-4)
2063103 การวิเคราะห์เพลงไทย 1	2(0-4)

2) แขนงวิชาดนตรีสากล

2061301 ทฤษฎีดนตรีสากล 1	2(0-4)
2061302 ทฤษฎีดนตรีสากล 2	2(0-4)
2061303 การอ่านและการเขียนโน้ตสากล 1	2(0-4)
2061304 การอ่านและการเขียนโน้ตสากล 2	2(0-4)
2061305 ประวัติดนตรีตะวันตกโดยสังเขป	2(0-4)

2062301	ทฤษฎีดนตรีสากล 3	2(0-4)
2062302	ทฤษฎีดนตรีสากล 4	2(0-4)

ปฏิบัติ เรียน

12 หน่วยกิต

ให้เรียนรายวิชาในแขนงวิชาดนตรีไทยและ
แขนงวิชาดนตรีสากลแขนงวิชาละ 1 กลุ่ม

1) แขนงวิชาดนตรีไทย

ให้เรียนรายวิชากลุ่มปฏิบัติดนตรีไทยเพียงกลุ่มเดียวดังนี้

1) กลุ่มปฏิบัติปี่พาทย์

2061202	ปฏิบัติปี่พาทย์ 1	2(0-4)
2061203	ปฏิบัติปี่พาทย์ 2	2(0-4)
2062201	ปฏิบัติปี่พาทย์ 3	2(0-4)

2) กลุ่มปฏิบัติเครื่องสายไทย

2061205	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 1	2(0-4)
2061206	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 2	2(0-4)
2062203	ปฏิบัติเครื่องสายไทย 3	2(0-4)

3) กลุ่มปฏิบัติการขับร้องเพลงไทย

2061208	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทย 1	2(0-4)
2061209	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทย 2	2(0-4)
2062205	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทย 3	2(0-4)

2) แขนงวิชาดนตรีไทย

ให้เรียนรายวิชาในกลุ่มปฏิบัติดนตรีสากลเพียงกลุ่มเดียวดังนี้

1) กลุ่มปฏิบัติเครื่องลมไม้

2061401	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 1	2(0-4)
2061402	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 2	2(0-4)
2062401	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 3	2(0-4)

2) กลุ่มปฏิบัติเครื่องทองเหลือง

2061403	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 1	2(0-4)
2061404	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 2	2(0-4)
2062403	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 3	2(0-4)

3) กลุ่มปฏิบัติเครื่องสายสากล

2061405	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 1	2(0-4)
2061406	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 2	2(0-4)
2062405	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 3	2(0-4)

4) กลุ่มปฏิบัติกีตาร์

2061407	ปฏิบัติกีตาร์ 1	2(0-4)
2061408	ปฏิบัติกีตาร์ 2	2(0-4)
2062407	ปฏิบัติกีตาร์ 3	2(0-4)

5) กลุ่มปฏิบัติคีย์บอร์ด

2061409	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 1	2(0-4)
2061410	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 2	2(0-4)
2062409	ปฏิบัติคีย์บอร์ด 3	2(0-4)

6) กลุ่มปฏิบัติขับร้องสากล

2061411	ปฏิบัติขับร้องสากล 1	2(0-4)
2061412	ปฏิบัติขับร้องสากล 2	2(0-4)
2062411	ปฏิบัติขับร้องสากล 3	2(0-4)

7) กลุ่มปฏิบัติเครื่องกระทบ

2061413	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 1	2(0-4)
2061414	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 2	2(0-4)
2062413	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 3	2(0-4)

เลือก เรียงน 28 หน่วยกิต

ทฤษฎี เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต

(ก) ให้เลือกเรียนทฤษฎีทั้งแขนงวิชาดนตรีไทยและแขนงวิชา
ดนตรีสากล อย่างละ 4 หน่วยกิต รวม 8 หน่วยกิต

1) แขนงวิชาดนตรีไทย

2061102	ประวัติดนตรีไทย	2(0-4)
2061104	หน้าที่ดนตรีไทย	2(0-4)
2061105	หลักการขับร้องเพลงไทย	2(0-4)
2061106	ลักษณะและประเภทเพลงไทย	2(0-4)
2061108	เครื่องดนตรีไทย	2(0-4)
2061107	การประสมวงดนตรีไทย	2(0-4)
2061109	ประวัติวราธการกรรมเพลงไทย	2(0-4)
2061110	การขับร้องเพลงไทย	2(0-4)
2061111	ขนบประเพณีของดนตรีไทย	2(0-4)

2061112	ศัพท์สังคีตดนตรีไทย	2(0-4)
2061501	การจัดเก็บระบบข้อมูลดนตรี	2(0-4)
2061502	ดนตรีวิทยาเบื้องต้น	2(0-4)
2061503	มานุษยวิทยาทางดนตรี	2(0-4)
2061504	สังคีตนิยม	2(0-4)
2061701	คอมพิวเตอร์ดนตรีขั้นพื้นฐาน	2(0-4)
2061702	การซ่อมบำรุงและรักษาเครื่องดนตรีไทย	2(0-4)
2062101	องค์ประกอบของดนตรีไทย	2(0-4)
2062103	ดนตรีพื้นบ้านไทย	2(0-4)
2062104	ทฤษฎีเพลงเถา	2(0-4)
2062105	ศิลปินและนักประพันธ์เพลงไทย	2(0-4)
2062106	ดนตรีประกอบการแสดงของไทย	2(0-4)
2062107	พิธีไหว้ครูและครอบดนตรีไทย	2(0-4)
2062108	สุนทรียศาสตร์ของดนตรีไทย	2(0-4)
2062109	ภูมิศาสตร์ดนตรีไทย	2(0-4)
2062110	ดนตรีพื้นบ้านไทยภาคเหนือ	2(0-4)
2062111	ดนตรีพื้นบ้านไทยภาคอีสาน	2(0-4)
2062112	ดนตรีพื้นบ้านไทยภาคกลาง	2(0-4)
2062113	ดนตรีพื้นบ้านไทยภาคใต้	2(0-4)
2062114	วงปี่พาทย์	2(0-4)
2062115	วงเครื่องสายไทย	2(0-4)
2062116	วงมโหรี	2(0-4)
2062501	ประวัติเครื่องดนตรี	2(0-4)
2062502	ประวัติดนตรีเชิงปฏิบัติ	2(0-4)
2062503	การศึกษาดนตรีภาคสนาม	2(0-4)
2062504	ดนตรีเอเซียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้	2(0-4)

2062505	ดนตรีเอเซียใต้	2(0-4)
2062506	ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีไทยกับดนตรีตะวันตก	2(0-4)
2062702	ระบบบันทึกและประมวลผลข้อมูลทางดนตรี	2(0-4)
2063104	การวิเคราะห์เพลงไทย 2	2(0-4)
2063105	การประพันธ์เพลงไทย 1	2(0-4)
2063106	การประพันธ์เพลงไทย 2	2(0-4)
2063107	หลักการบรรจุเพลงเพื่อการแสดง	2(0-4)
2063108	การวิเคราะห์บทขับร้องเพลงไทย	2(0-4)
2063109	ดนตรีพิธีกรรม	2(0-4)
2063110	การปรับวงดนตรีไทย	2(0-4)
2063501	ดนตรีนานาชาติ	2(0-4)
2063502	ดนตรีกับการรักษาโรค	2(0-4)
2063503	เพลงไทยสากลเชิงประวัติ	2(0-4)
2063504	ดนตรีและความเกี่ยวพันกับศิลปะแขนงอื่น	2(0-4)
2063505	สุนทรียศาสตร์ทางดนตรี	2(0-4)
2063901	หลักการเขียนรายงานดนตรีนิพนธ์	2(0-4)
2064101	การวิเคราะห์เพลงไทย 3	2(0-4)
2064102	การประพันธ์เพลงไทย 3	2(0-4)
2064701	การผลิตผลงานทางดนตรีด้วยคอมพิวเตอร์	2(0-4)
2064901	การศึกษาดนตรีเอกเทศ	2(0-4)
2064902	สัมมนาดนตรีไทย	2(0-4)
2)	แขนงวิชาดนตรีสากล	2(0-4)
2061501	การจัดเก็บระบบข้อมูลดนตรี	2(0-4)
2061502	ดนตรีวิทยาเบื้องต้น	2(0-4)

2061503	มานุษยวิทยาทางดนตรี	2(0-4)
2061504	สังคีตนิยม	2(0-4)
2061701	คอมพิวเตอร์ดนตรีขั้นพื้นฐาน	2(0-4)
2062305	ดนตรีตะวันตกก่อนสมัยบาโรค	2(0-4)
2062306	ดนตรีสมัยบาโรค	2(0-4)
2062307	ดนตรีสมัยโรโคโคและคลาสสิก	2(0-4)
2062308	หลักการโยธวาทิต	2(0-4)
2062309	การอ่านวชเพลงเบื้องต้น	2(0-4)
2062310	การอ่านวชเพลงขับร้องประสานเสียง	2(0-4)
2062311	โอเปร่าและละครเพลง	2(0-4)
2062501	ประวัติเครื่องดนตรี	2(0-4)
2062502	ประวัติดนตรีเชิงปฏิบัติ	2(0-4)
2062503	การศึกษาดนตรีภาคสนาม	2(0-4)
2062504	ดนตรีเอเชียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้	2(0-4)
2062505	ดนตรีเอเชียใต้	2(0-4)
2062506	ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีไทยกับดนตรีตะวันตก	2(0-4)
2062701	พื้นฐานเครื่องสังเคราะห์เสียง	2(0-4)
2062702	ระบบบันทึกและประมวลผลข้อมูลทางดนตรี	2(0-4)
2063301	ทฤษฎีดนตรีสากล 5	2(0-4)
2063302	ทฤษฎีดนตรีสากล 6	2(0-4)
2063303	หลักการประพันธ์เบื้องต้น	2(0-4)
2063304	การเรียบเรียงดนตรีสำหรับเด็ก	2(0-4)
2063305	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการขับร้อง ประสานเสียง	2(0-4)
2063306	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงแบนด์	2(0-4)

2063307	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับดนตรี ป๊อปปูล่าร์	2(0-4)
2063308	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับดนตรีแจ๊ส	2(0-4)
2063309	การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวง ออร์เคสตรา	2(0-4)
2063310	สวนศาสตร์เบื้องต้น	2(0-4)
2063311	คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ 1	2(0-4)
2063312	คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ 2	2(0-4)
2063313	ดนตรีสมัยโรแมนติก	2(0-4)
2063314	ดนตรีในสมัยศตวรรษที่ 20	2(0-4)
2063315	ประวัติดนตรีแจ๊ส	2(0-4)
2063316	การอ่านวงเพลงวงดนตรี	2(0-4)
2063501	ดนตรีนานาชาติ	2(0-4)
2063502	ดนตรีกับการรักษาโรค	2(0-4)
2063503	เพลงไทยสากลเชิงประวัติ	2(0-4)
2063504	ดนตรีและความเกี่ยวข้องกับศิลปะแขนงอื่น	2(0-4)
2063505	สุนทรียศาสตร์ทางดนตรี	2(0-4)
2064301	ทฤษฎีดนตรีสากล 7	2(0-4)
2064302	ทฤษฎีดนตรีสากล 8	2(0-4)
2064303	การประพันธ์ดนตรีตามแบบแผนดนตรียุโรป	2(0-4)
2064304	การประพันธ์ดนตรีป๊อปปูล่าร์	2(0-4)
2064305	การประพันธ์ดนตรีแจ๊ส	2(0-4)
2064701	การผลิตผลงานทางดนตรีด้วยคอมพิวเตอร์	2(0-4)
2064901	การศึกษาดนตรีเอกเทศ	2(0-4)
3563205	การจัดการธุรกิจดนตรี	2(0-4)

- (ข) ให้เลือกเรียนรายวิชาทฤษฎีของแขนงวิชาดนตรีไทย หรือแขนงวิชาดนตรีสากลใน (ก) ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ปฏิบัติ	เลือกเรียนไม่น้อยกว่า	14 หน่วยกิต
(ก)	ให้เลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้	2 หน่วยกิต
2064422	การแสดงเดี่ยว	2(0-4)
2064903	ดนตรีนิทัศน์	2(0-4)

- (ข) ให้เลือกเรียนรายวิชาปฏิบัติของแขนงวิชาดนตรีไทย หรือแขนงวิชาดนตรีสากลไม่น้อยกว่า

1) แขนงวิชาดนตรีไทย

2061210	ปฏิบัติเพลงตับ	2(0-4)
2061211	ปฏิบัติเพลงเถา	2(0-4)
2061212	ปฏิบัติเพลงระบำรำฟ้อน	2(0-4)
2061213	ปฏิบัติเพลงมอญ	2(0-4)
2061214	ปฏิบัติขับร้องเพลงตามสมัยนิยม	2(0-4)
2061215	ปฏิบัติหน้าทับ	2(0-4)
2061216	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคเหนือ 1	2(0-4)
2061217	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคอีสาน 1	2(0-4)
2061218	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคกลาง 1	2(0-4)
2061219	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคใต้ 1	2(0-4)
2061220	ปฏิบัติรวมวงดนตรีไทย 1	2(0-4)
2061221	ปฏิบัติอังกะลุง	2(0-4)
2061222	ปฏิบัติรวมวงดนตรีพื้นบ้านไทย 1	2(0-4)

2062207	ปฏิบัติเพลงสำหรับโขนละคร	2(0-4)
2062208	ปฏิบัติเพลงในเรื่องละคร	2(0-4)
2062209	ปฏิบัติเพลงเรื่อง	2(0-4)
2062210	ปฏิบัติเพลงออกภาษาและเพลงสิบสองภาษา	2(0-4)
2062211	ปฏิบัติเพลงประเภทลูกล่อลูกชู้ด	2(0-4)
2062212	ปฏิบัติเพลงฮ่อมอญ	2(0-4)
2062213	ปฏิบัติหน้าที่บตะโพนและกลองทัด 1	2(0-4)
2062214	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคเหนือ 2	2(0-4)
2062215	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคอีสาน 2	2(0-4)
2062216	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคกลาง 2	2(0-4)
2062217	ปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านไทยภาคใต้ 2	2(0-4)
2062218	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทยสำหรับเด็ก	2(0-4)
2062219	ปฏิบัติรวมวงดนตรีไทย 2	2(0-4)
2062220	ปฏิบัติรวมวงดนตรีพื้นบ้านไทย 2	2(0-4)
2063207	ปฏิบัติเพลงหน้าพาทย์โขนละคร	2(0-4)
2063208	ปฏิบัติเพลงโหมโรงกลางวัน	2(0-4)
2063209	ปฏิบัติเพลงเดี่ยว 1	2(0-4)
2063210	ปฏิบัติหน้าที่บตะโพนและกลองทัด 2	2(0-4)
2063211	ปฏิบัติขับร้องเพลงไทยในหลักสูตรมัธยมศึกษา	2(0-4)
2063212	ปฏิบัติรวมวงดนตรีไทย 3	2(0-4)
2064204	ปฏิบัติหน้าพาทย์พิธีกรรม	2(0-4)
2064205	ปฏิบัติเพลงเดี่ยว 2	2(0-4)
2064206	ปฏิบัติดนตรีไทยอิสระ	2(0-4)
2064207	ปฏิบัติรวมวงดนตรีไทย 4	2(0-4)

2) แขนงวิชาดนตรีสากล

1) กลุ่มปฏิบัติเครื่องลมไม้

2062402	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 4	2(0-4)
2063401	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 5	2(0-4)
2063402	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 6	2(0-4)
2064401	ปฏิบัติเครื่องลมไม้ 7	2(0-4)

2) กลุ่มปฏิบัติเครื่องทองเหลือง

2062404	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 4	2(0-4)
2063403	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 5	2(0-4)
2063404	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 6	2(0-4)
2064402	ปฏิบัติเครื่องทองเหลือง 7	2(0-4)

3) กลุ่มปฏิบัติเครื่องสายสากล

2062406	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 4	2(0-4)
2063405	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 5	2(0-4)
2063406	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 6	2(0-4)
2064403	ปฏิบัติเครื่องสายสากล 7	2(0-4)

4) กลุ่มปฏิบัติกีตาร์

2062408	ปฏิบัติกีตาร์ 4	2(0-4)
2063407	ปฏิบัติกีตาร์ 5	2(0-4)
2063408	ปฏิบัติกีตาร์ 6	2(0-4)
2064404	ปฏิบัติกีตาร์ 7	2(0-4)

5) กลุ่มปฏิบัติศิษย์บอร์ค

2062440	ปฏิบัติศิษย์บอร์ค 4	2(0-4)
2063409	ปฏิบัติศิษย์บอร์ค 5	2(0-4)
2063410	ปฏิบัติศิษย์บอร์ค 6	2(0-4)
2064405	ปฏิบัติศิษย์บอร์ค 7	2(0-4)

6) กลุ่มปฏิบัติชั้นห้องสากล

2062412	ปฏิบัติชั้นห้องสากล 4	2(0-4)
2063411	ปฏิบัติชั้นห้องสากล 5	2(0-4)
2063412	ปฏิบัติชั้นห้องสากล 6	2(0-4)
2064406	ปฏิบัติชั้นห้องสากล 7	2(0-4)

7) กลุ่มปฏิบัติเครื่องกระทบ

2062414	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 4	2(0-4)
2063413	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 5	2(0-4)
2063414	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 6	2(0-4)
2064407	ปฏิบัติเครื่องกระทบ 7	2(0-4)

8) กลุ่มปฏิบัติรวมวงเล็ก

2062415	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 1	2(0-4)
2062416	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 2	2(0-4)
2063415	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 3	2(0-4)
2063416	ปฏิบัติรวมวงเล็ก 4	2(0-4)

9) กลุ่มปฏิบัติการรวมวงใหญ่

2062417	ปฏิบัติการรวมวงใหญ่ 1	2(0-4)
2062418	ปฏิบัติการรวมวงใหญ่ 2	2(0-4)
2063417	ปฏิบัติการรวมวงใหญ่ 3	2(0-4)
2063418	ปฏิบัติการรวมวงใหญ่ 4	2(0-4)
		2(0-4)

10) กลุ่มปฏิบัติชั้นห้องประสานเสียง

2062419	ปฏิบัติชั้นห้องประสานเสียง 1	2(0-4)
2062420	ปฏิบัติชั้นห้องประสานเสียง 2	2(0-4)
2063419	ปฏิบัติชั้นห้องประสานเสียง 3	2(0-4)
2063420	ปฏิบัติชั้นห้องประสานเสียง 4	2(0-4)

(ค) ให้เลือกเรียนรายวิชาปฏิบัติของแขนงวิชาดนตรีไทย
หรือแขนงวิชาดนตรีสากลโดยไม่ซ้ำแขนงวิชาใน

(ข) ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

2.2	กลุ่มวิชาชีพครู	25 หน่วยกิต
	บังคับ เรียน	21 หน่วยกิต
	บังคับร่วม เรียน	15 หน่วยกิต
1011101	ความเป็นครู	2(0-4)
1011102	การศึกษาไทย	2(0-4)
1022301	หลักการสอน	2(0-4)
1032101	เทคโนโลยีการศึกษา	2(0-4)
1042103	การประเมินผลการเรียน	2(0-4)
1043406	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย	2(0-4)
1051202	จิตวิทยาการเรียนการสอน	2(0-4)

	บังคับเฉพาะโปรแกรม เรียน	6 หน่วยกิต
2062602	กระบวนการเรียนคณิตศาสตร์	2(0-4)
2062603	จิตวิทยาแนะแนวสำหรับครูคณิต	2(0-4)
2064601	คณิตสำหรับชั้นมัธยมศึกษา	2(0-4)
	เลือก เลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้	4 หน่วยกิต
1011103	การสื่อความหมายสำหรับครู	2(0-4)
1011105	การมัธยมศึกษา	2(0-4)
1011201	สังคมวิทยาการศึกษา	2(0-4)
1012101	การศึกษาสงเคราะห์ในประเทศไทย	2(0-4)
1012201	การศึกษากับการพัฒนาชุมชน	2(0-4)
1013101	ประวัติการศึกษาไทย	2(0-4)
1013201	การจัดโรงเรียนชุมชน	2(0-4)
1013202	การศึกษาเปรียบเทียบ	2(0-4)
1013204	กิจกรรมการศึกษาเพื่อท้องถิ่น	2(0-4)
1013504	การศึกษานอกระบบ	2(0-4)
1014901	โครงการศึกษาเอกเทศ	2(0-4)
1014902	สัมมนาปัญหาการศึกษา	2(0-4)
1023201	กิจกรรมร่วมหลักสูตร	2(0-4)
1023203	หลักสูตรและแบบเรียนมัธยมศึกษา	2(0-4)
1023207	การสร้างสื่อและวิเคราะห์แบบเรียน ชั้นประถมศึกษา	2(0-4)
1023208	การสร้างสื่อและวิเคราะห์แบบเรียน ชั้นมัธยมศึกษา	2(0-4)
1023301	ทักษะและเทคนิคการสอน	2(0-4)
1031204	การใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา	2(0-4)

1033101	เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา	2(0-4)
1033102	นวัตกรรมการศึกษา	2(0-4)
1033303	สื่อและการจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทย	2(0-4)
1042201	การสร้างแบบทดสอบ	2(0-4)
1043102	การประเมินทางการศึกษา	2(0-4)
1043402	การวิจัยเบื้องต้น	2(0-4)
1044106	การวัดและประเมินผลคนตรี	2(0-4)
1044201	การสร้างแบบทดสอบวัดความถนัด	2(0-4)
1051104	จิตวิทยาวัยรุ่น	2(0-4)
1052301	มนุษย์สัมพันธ์สำหรับครู	2(0-4)
1053101	ความคิดสร้างสรรค์	2(0-4)
1053302	ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม	2(0-4)
1054401	เด็กพิเศษในชั้นเรียนปกติ	2(0-4)
1061101	หลักการบริหารการศึกษา	2(0-4)
1062501	สถาบันวิชาชีพครูและการพัฒนาวิชาชีพครู	2(0-4)
1063101	ธุรกิจการศึกษา	2(0-4)
1063103	การทำงานพื้นฐานอาชีพและอาชีพศึกษา	2(0-4)
1063104	การอาชีพศึกษา	2(0-4)
1064401	การนิเทศการศึกษา	2(0-4)
2063601	การสอนเครื่องเป่าไทย	2(0-4)
2063602	การสอนเครื่องสายไทย	2(0-4)
2063603	การสอนเครื่องตี	2(0-4)
2063604	การสอนขับร้องไทย	2(0-4)
2063605	เทคนิคการศึกษาคนตรีประจำถิ่น	2(0-4)
2063606	การสอนโยชวาทิต	2(0-4)
2063607	คนตรีสำหรับครูประถมศึกษา	2(0-4)

2063608	ดนตรีสำหรับเต้ปฐมวีย์	2(0-4)
2063609	ดนตรีสำหรับคนพิการ	2(0-4)
2063610	การสอนเครื่องคีย์บอร์ด	2(0-4)
2063611	การสอนเครื่องลมไม้	2(0-4)
2063612	การสอนเครื่องทองเหลือง	2(0-4)
2063613	การสอนเครื่องสายสากล	2(0-4)
2063614	การสอนเครื่องกระทบ	2(0-4)
2063615	การสอนทฤษฎีดนตรี	2(0-4)
2063616	การสอนประวัติศาสตร์	2(0-4)
2063617	การสอนกีตาร์	2(0-4)
2063618	อิทธิพลดนตรีเหนือพฤติกรรม	2(0-4)
2063619	การสอนขับร้องประสานเสียง	2(0-4)
2063620	การสอนดนตรีปฏิบัติในชั้นมัธยมศึกษา	2(0-4)
2063621	การสอนดนตรีปฏิบัติในชั้นประถมศึกษา	2(0-4)
2063622	การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนดนตรี	2(0-4)
2064908	สัมมนาการสอนดนตรี	2(0-4)
2512203	สุขวิทยาจิต	2(0-4)
2512401	จิตวิทยาปกติ	2(0-4)
2513302	จิตวิทยาชุมชน	2(0-4)
2562405	กฎหมายการศึกษา	2(0-4)
3562207	จิตวิทยาธุรกิจ	3(3-0)
4081408	นันทนาการเบื้องต้นสำหรับครู	2(0-4)
4113103	สถิติทางการศึกษา 1	2(0-4)
4113104	สถิติทางการศึกษา 2	2(0-4)

2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.3.1 รายวิชาสำหรับผู้เรียนวิชาเอกดนตรีศึกษา

เรียน 10 หน่วยกิต

กลุ่มย่อยที่ 1 เรียน

3 หน่วยกิต

1023619 พฤติกรรมการสอนวิชาดนตรีศึกษา 3(2-2)

กลุ่มย่อยที่ 2 เรียน

7 หน่วยกิต

1003801 การศึกษาสังเกตและการมีส่วนร่วม 2 1 (60)

1004802 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป 3 5(450)

1023819 การทดลองสอนวิชาดนตรีศึกษา 1 (60)

2.3.2 รายวิชาสำหรับผู้เรียนวิชาโทดนตรีศึกษา - หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี เรียน 10 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรโดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรของ โปรแกรมวิชานี้

ผลการวิเคราะห์หลักสูตรโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา

วิทยาลัยครูเทพสตรีเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาเอกดนตรีศึกษาในปี พ.ศ. 2524 ใช้หลักสูตรวิทยาลัยฉบับ ปี พ.ศ. 2522 ซึ่งแยกออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) และระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (2 ปี) ต่อจาก ป.กศ.สูง โดยเนื้อหาหลักสูตรสามารถศึกษาได้ต่อเนื่องกัน ต่อมาหลักสูตรโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาฉบับปี พ.ศ. 2522 ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเป็นหลักสูตรปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (4 ปี) พ.ศ. 2524 เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 มีข้อบังคับว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2528 กรมการฝึกหัดครู จึงได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นหลักสูตรวิทยาลัยครู พ.ศ. 2530 หลักสูตรนี้ได้มีสิ่งเปลี่ยนแปลงไปจากหลักสูตรเดิมหลายประการ คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตรได้เป็นโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาในแบบเอกเดี่ยวแบบกว้าง ซึ่งหลักสูตรนี้เรียนทั้งวิชาดนตรีไทย และดนตรีสากล รวมไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต เป็นวิชาทฤษฎีบังคับเรียน 24 หน่วยกิต วิชาเลือกเรียน ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต เป็นวิชาปฏิบัติ 24 หน่วยกิต บังคับเรียน 16 หน่วยกิต วิชาเลือกปฏิบัติไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต วิชาเลือกปฏิบัติรวมวงดนตรีสากล ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต วิชาเลือกปฏิบัติรวมวงดนตรีไทยอีกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต และวิชาเลือกปฏิบัติกลุ่มดนตรีสากล หรือดนตรีไทย กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง อีกไม่ต่ำกว่า 4 หน่วยกิต

ในขณะที่แบบเอกเดี่ยวแบบลึกให้เลือกว่าจะเรียนแขนงวิชาดนตรีสากล หรือ แขนงวิชาดนตรีไทย อย่างใดอย่างหนึ่ง รวมอย่างละไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต เป็นวิชาทฤษฎี รวม 40 หน่วยกิต ในจำนวนนี้เป็นวิชาบังคับเรียน 22 หน่วยกิต เนื้อหาส่วนใหญ่จะเน้นเฉพาะแขนงวิชานั้น ๆ และวิชาเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต วิชาปฏิบัติ 20 หน่วยกิต โดยเลือกเรียนในสาขาเครื่องดนตรีที่ถนัด 1 สาขาเรียนไม่น้อยกว่า 44 หน่วยกิต เรียนวิชาดนตรีปฏิบัติการแสดงเดี่ยว และเลือกเรียนจากรายวิชาในกลุ่มปฏิบัติรวมวงดนตรีอีกไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต (สหวิทยาลัยศรีอยุธยา, 2530)

เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรวิทยาลัยครู ปี พ.ศ.2522 ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2524 กับหลักสูตรวิทยาลัยครูฉบับปี พ.ศ.2530 แล้วพบว่ามีความแตกต่างกันหลายประการ ดังนี้

1. ด้านวิชาทฤษฎี พบว่าหลักสูตรเพิ่มวิชาทฤษฎีดนตรีสากล 3 รายวิชา เพิ่มในรายวิชาประวัติดนตรีตะวันตก 1 รายวิชา
2. ด้านวิชาปฏิบัติ พบว่าแบ่งรายวิชาปฏิบัติตามประเภทเครื่องดนตรีให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ถนัดดนตรีสากลถึง 6 กลุ่ม และดนตรีไทย 4 กลุ่ม และเรียนต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า 7 รายวิชา
3. ได้เพิ่มวิชาปฏิบัติการแสดงเดี่ยว ซึ่งเดิมไม่มี
4. ได้เพิ่มรายวิชาปฏิบัติรวมวงดนตรีที่หลากหลายประเภทมากขึ้นเช่น ปฏิบัติรวมวงเล็ก, ปฏิบัติรวมวงขับร้องประสานเสียง, ปฏิบัติรวมวงคอมโบ ปฏิบัติรวมวงเครื่องเป่า, ปฏิบัติรวมวงออร์เคสตรา, และปฏิบัติรวมวงแจ๊ส เป็นต้น

ต่อมาโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาได้เปลี่ยนตามหลักสูตรวิทยาลัยครู ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536 โดยโครงสร้างหลักสูตรยังคงลักษณะเช่นเดียวกับหลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2530 แต่เนื้อหาและหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเพิ่มขึ้น ดังนี้

1. หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรจากเดิมไม่น้อยกว่า 140 หน่วยกิตเพิ่มเป็นไม่น้อยกว่า 149 หน่วยกิต
2. เนื้อหาโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษามีหน่วยกิตรวม เดิมไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิตเพิ่มเป็นไม่น้อยกว่า 64 หน่วยกิต ทั้งแบบกว้างและแบบลึก
3. วิชาเลือกได้เพิ่มในหลักสูตรมากขึ้น เช่น การผลิตผลงานทางดนตรีด้วยคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์เพลงไทย การจัดการธุรกิจดนตรี เป็นต้น
4. ด้านวิชาปฏิบัติ เป็นที่สังเกตว่าไม่แตกต่างกับหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. 2530 คือ จำนวนหน่วยกิตรวม และรายวิชาปฏิบัติเครื่องดนตรีและปฏิบัติการแสดงเดี่ยว และ ปฏิบัติรวมวงดนตรีแบบต่าง ๆ ยกเว้นกลุ่มปฏิบัติดนตรีสากล เพิ่มปฏิบัติกีตาร์ เป็องกลุ่มเดี่ยว

2. ลักษณะผู้เรียน

ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบการเรียนการสอน เนื่องจากความสำเร็จของการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษานั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับหลักสูตรหรือผู้สอนเท่านั้น หากแต่ต้องขึ้นอยู่กับผู้เรียนด้วย ดังที่ วิลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา กล่าวไว้ว่า ถ้าไม่มีผู้เรียนหรือนิสิตนักศึกษา ผู้สอนหรืออาจารย์คงไม่มีงานทำ หรือเมื่อผลิตบัณฑิตออกไปเป็นผู้ไม่มีความรู้ ขาดคุณธรรม ไม่มีใครต้องการในสังคม คงไม่มีสถานที่ใดต้องการรับเข้าทำงาน และคงเป็นผลให้สถาบันการศึกษานั้นๆ ไม่เป็นที่ต้องการของผู้เรียนด้วย เนื่องจากจบการศึกษาแล้วไม่สามารถหางานทำได้ ปัจจุบันจึงอาจกล่าวได้ว่า ความสนใจและการเรียนรู้เกี่ยวกับผู้เรียนหรือนิสิตนักศึกษา มีความสำคัญยิ่ง เพราะนอกจากบทบาทของนักศึกษาจะมีมากขึ้นทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมแล้ว การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาก็มุ่งไปที่คุณภาพและการพัฒนาผู้เรียนมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากน้อยแค่ไหน เพียงไร ยิ่งกว่าที่จะพิจารณาแต่เพียงว่า สอนอะไร ได้แค่ไหน อย่างที่เคยปฏิบัติกันมา (วิลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2530)

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ กล่าวว่า การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการ ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนในหลักสูตร (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2524) การที่ผู้สอนได้ทราบข้อมูลบางประการของผู้เรียน จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน ผู้สอนจึงควรศึกษาเพื่อให้รู้ว่าผู้เรียนมีลักษณะอย่างไร ชอบและสนใจอะไร แล้วพยายามทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในวิชาที่อาจารย์จะสอนให้ได้ การที่ผู้เรียนสนใจวิชาหนึ่งวิชาใด เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้เรียนบังเกิดความมุมานะที่จะศึกษาในวิชานั้นให้สำเร็จ ถ้าผู้สอนสามารถทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนได้ ก็ย่อมทำให้การสอนประสบผลสำเร็จด้วย (วิลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2530)

จึงกล่าวได้ว่า นักศึกษาหรือผู้เรียน เป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อสถาบันและการเรียนการสอน เช่นเดียวกับอาจารย์หรือผู้สอน ในการที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนของสถาบันใดสถาบันหนึ่งประสบผลสำเร็จนั้น นอกจากผู้สอนจะต้องปรับปรุงตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์การสอนแล้ว ยังต้องให้ความสนใจในตัวผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพราะการที่ผู้เรียนจะเรียนได้ดีนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน ทั้งพื้นฐานเดิม ทักษะหรือค่านิยม ความสนใจในวิชาชีพ ความรู้ความสามารถและวิธีการเรียน ซึ่งผู้เรียนก็จะต้องให้ความสนใจการเรียน ตั้งใจฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง และศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ

ลักษณะผู้เรียนโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา อรุณ วิวัฒนประทีพ กล่าวว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 19-20 ปี พื้นความรู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสบการณ์ปฏิบัติดนตรีเฉพาะดนตรีตะวันตก และอีกตอนหนึ่ง

กล่าวว่า มีความพอใจ ตั้งใจ และความพร้อมที่จะศึกษาวิชาเอกดนตรีศึกษามาก มีสติปัญญาดีปานกลาง มีพื้นฐานความรู้ทางทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีปานกลาง มีบุคลิกลักษณะนิสัยีเหมาะกับ การเป็นครูปานกลาง และทราบความมุ่งหมายวิชาเอกดนตรีศึกษาชัดเจนปานกลาง นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 21-24 ปี พื้นความรู้จบประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง มีประสบการณ์ปฏิบัติดนตรีทั้งดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก และอีกคนหนึ่งกล่าวว่า มีความพอใจ ตั้งใจ และความพร้อมที่จะศึกษาวิชาเอกดนตรีศึกษามาก มีสติปัญญาดีปานกลาง มีบุคลิกลักษณะนิสัยีเหมาะกับ การเป็นครูปานกลาง และทราบความมุ่งหมายวิชาเอกดนตรีศึกษาชัดเจนปานกลาง (อรุณ วิวัฒน์ประไพ, 2527) ส่วนพันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์กล่าวถึงลักษณะนักศึกษาโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาไว้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เกรดเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 2.51-3.00 ถือว่าปานกลาง แสดงว่าผู้ชายมีความนิยมในการเรียนวิชาดนตรีเป็นวิชาที่ปัจจุบันสูง อาจเป็นเพราะว่าผู้หญิง ไม่มีความมั่นใจในการประกอบอาชีพทางด้านดนตรี เนื่องจากเพศ และการยอมรับในสังคมเป็นอุปสรรค แม้ว่าจะมีการยอมรับในความสามารถของเพศชายและหญิงเท่าเทียมกันก็ตาม และเกรดเฉลี่ยปานกลางอาจเนื่องมาจากนักศึกษาเป็นเพศชายส่วนใหญ่ โดยปกติมักให้ความสนใจกิจกรรม และการแสดงออกดนตรีสูงกว่าวิชาการหรือทฤษฎีต่าง ๆ และการมีกิจกรรมมากทำให้การทุ่มเทการเรียนในวิชาอื่น ๆ น้อยลงอย่างไรก็ตาม นักศึกษาส่วนใหญ่ยังมีเกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วงปานกลาง (พันศักดิ์ พลสารัมย์, 2531)

จากทั้งอรุณ วิวัฒน์ประไพและพันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์ ต่างพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่มีสติปัญญาดีปานกลาง มีความตั้งใจเรียนเฉพาะวิชาดนตรีการท่วงเทียวการอื่นมีน้อย มีบุคลิกลักษณะเป็นครูปานกลาง

3. ลักษณะผู้สอน

ผู้สอน เป็นผู้ที่มึบทบาทสำคัญที่สุด ในการถ่ายทอดความคิด วิชาการให้แก่ผู้เรียน (วัลลภา เทพหัสติน ณ อสุทธยา, 2530 : 59) ซึ่งนับเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผล ซึ่งการเรียนการสอนจะเกิดผลได้นั้น จะต้องประกอบด้วย คุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การพูด เสียง ความกระฉ่างและสำเนียงในการพูดหน้าตา กริยาท่าทาง ตลอดจนการแสดงออกต่างๆ
2. ด้านความรู้ หมายถึง ความพร้อมทางด้านวิชาการ สามารถให้ข้อมูล สอนอธิบายหลักเกณฑ์ ทฤษฎี และปัจจัยต่างๆแก่ผู้เรียนอย่างชัดเจน
3. ด้านวิธีการสอน หมายถึง การรู้จักวิธีการถ่ายทอดความรู้ความคิดแก่นักเรียน โดยวิธีการแตกต่างอย่างเหมาะสมและน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ตามความมุ่งหมายของผู้สอน(วัลลภา เทพหัสติน ณ อสุทธยา, 2530 : 59)

การที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้สอนที่ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งบางครั้งใช้ชื่อเรียกว่าอาจารย์ในอุดมคติได้นั้น จำเป็นต้องใช้เวลาฝึกฝนและเรียนรู้เพื่อพัฒนาปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจอย่างมาก ในเรื่องอาจารย์ในอุดมคติปรากฏว่ามีผู้ศึกษาวิจัยไว้ เช่น อุทุมพร ทองอุไทย (อ้างจาก จุฑา วิริยะ, 2533 : 11) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะอาจารย์ในอุดมคติ ตามความคิดเห็นของคณาจารย์บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จำนวน 27 คน นิสิตบัณฑิตศึกษา จำนวน 162 คน และนิสิตปริญญาตรี จำนวน 137 คน ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติของนิสิตปริญญาตรี เรียงตามลำดับที่พึงปรารถนามากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่

1. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
2. มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวาง และถูกต้อง
4. ใช้ตัวอย่าง ข้อเปรียบเทียบ และความจริงใจ ในการอธิบายได้อย่าง

เหมาะสม

5. บรรยายเรื่องที่เกี่ยวข้องแม้ว่าจะอยู่นอกเหนือจากเนื้อหา

ส่วนนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษา มีความเห็นว่า ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติที่พึงปรารถนามากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่

1. ใช้ตัวอย่างที่เปรียบเทียบ และความจริงใจในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
2. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
3. มีความสนใจและสนุกสนานในการสอน
4. ให้ความคิดใหม่ๆ แก่นิสิตเพื่อเปิดความสนใจให้กว้างขวาง
5. จูงใจให้นิสิตทำงานอย่างดีที่สุด

จากแนวคิดดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า อาจารย์หรือผู้สอนในสถาบันการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอน เนื่องจากจะต้องสอนให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ตามจุดมุ่งหมายของแต่ละสถาบัน ซึ่งจะต้องเป็นผู้ทรงความรู้ รวมถึงความประพฤติที่เหมาะสม กล่าวคือ อาจารย์ควรเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพ ซึ่งหมายถึงการแต่งกาย การวางตัวได้เหมาะสม พร้อมทั้งเข้าใจในตัวผู้เรียน มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี ทั้งเฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษาได้ดี พร้อมทั้งจะนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้ ควรต้องมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ รู้จักเลือกเทคนิคการสอนหลายๆแบบมาใช้ให้เหมาะสมกับวิชาและความแตกต่างของผู้เรียนอีกด้วย

ลักษณะผู้สอนโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา จากการศึกษาของพันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์ ได้พบว่า ลักษณะส่วนตัวอาจารย์แต่งกายสภาพเรียบร้อยมาก แต่ขาดความมีอารมณ์ขันและความเป็นกันเอง การเตรียมการสอนอาจารย์ มีการกำหนดการเรียนและรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาอย่างชัดเจน และมีการวางแผนการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้เรียนผู้สอนน้อย ขาดการติ-ชมอาจารย์เข้าสอนซ้ำเป็นครั้งคราว และมีการติดตามงานที่มอบหมายน้อย (พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์, 2531)

นอกจากผู้เรียน ผู้สอนซึ่งมีส่วนสำคัญในการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิตแล้ว งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และทรัพยากรอื่น ๆ ยังมีส่วนสำคัญ ในการผลิตครูผู้สอนวิชาดนตรีด้วย

สภาพและปัญหาดนตรีศึกษา

ดนตรีศึกษาเป็นแขนงวิชาที่กว้างไกลวิชาหนึ่ง มีการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัย-ศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา โดยระดับปฐมวัยศึกษานั้นได้แทรกอยู่ในบทเรียนแผนการจัดประสบการณ์ เป็นการวางรากฐานด้านความคิด การแสดงออกด้านความคิด สร้างสรรค์ อนุรักษ์ สุกขจิตต์ กล่าวในตอนหนึ่งว่า "ดนตรีเป็นเรื่องของโสตศิลป์ ที่ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความรู้สึกที่ตนได้รับ จากการฟังเพลงในลักษณะที่เป็นแบบแผน หรือเชิงสร้างสรรค์ที่สังคมยอมรับ ซึ่งการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์นี้เป็นสิ่งสำคัญมากในช่วงนี้ เพราะเป็นช่วงที่สมองส่วนขวามีพัฒนาการที่เด่นชัด การเรียนดนตรีซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ทางศิลปะ ช่วยให้สมองส่วนขวามีพัฒนาการได้เป็นอย่างดี ทำให้เด็กเจริญเติบโตต่อไปเป็นผู้ใหญ่ ที่รู้จักคิดสร้างสรรค์ได้อย่างไร้ขอบเขต เป็นผลให้เกิดการพัฒนาสิ่งใหม่ๆขึ้น (อนุรักษ์ สุกขจิตต์, 2535) แต่ด้วยในสภาพปัจจุบัน การเรียนการสอนดนตรีในระดับปฐมวัยศึกษาโดยทั่วไป ลักษณะการกำหนดกิจกรรม ประสบการณ์ยังไม่เหมาะสม ขาดแคลนครูดนตรีที่มีความรู้ความสามารถที่แท้จริง ดังที่ อนุรักษ์ สุกขจิตต์ กล่าวไว้ในเรื่องเดียวกันว่า "เนื่องจากสภาพการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยโดยทั่วไปในปัจจุบัน เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำไม่มีมาตรฐาน รูปแบบซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านดนตรีอย่างแท้จริง ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยหลายประการ ตั้งแต่การกำหนดหลักสูตรที่ยังไม่เหมาะสม ขาดครูดนตรีที่มีความรู้และประการสำคัญคือ การไม่เห็นความสำคัญของดนตรีศึกษาในระดับปฐมวัย (อนุรักษ์ สุกขจิตต์, 2535)

ในระดับประถมศึกษา ดนตรีช่วยให้เด็กมีชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ดังที่ อรวรรณ บรรจงศิลป์ กล่าวว่าจุดมุ่งหมายหลักของการเรียนการสอนดนตรีในระดับประถมศึกษานั้น มุ่งเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก เช่น มีวินัยในตัวเอง รู้จักการเป็นผู้นำผู้ตาม รู้จักการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น มีสมาธิ มีความอดทน รับผิดชอบ รู้จักความงาม ความไพเราะ ฯลฯ เพื่อนำไปสู่การดำรงชีวิตที่สงบสุข ลักษณะนิสัยเหล่านี้ประสบการณ์ทางดนตรี สามารถมีส่วนช่วยในการพัฒนาและปลูกฝังให้เด็กได้ (อรวรรณ บรรจงศิลป์, 2535)

ในระดับมัธยมศึกษา ฌรุทท์ สุกทจิตต์ "ในหลักสูตรระดับมัธยมต้น ส่วนหนึ่งของดนตรี จัดเป็นวิชาสามัญคือวิชาศิลปะกับชีวิต ประกอบด้วยแขนงต่างๆที่ทุกคนต้องเรียน ในส่วนนี้เนื้อหา วิชาเป็นไปในรูปของดนตรีศึกษาหรือสังคีตนิยม ซึ่งคล้ายคลึงกับดนตรีในระดับประถมศึกษาดังนั้น สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นได้คือ ความเบื่อหน่ายของผู้เรียน" ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนวัยนี้ เป็นช่วงวัยรุ่นตอนต้น ต้องการการเคลื่อนไหว การใช้ทักษะดนตรี การฟัง ชอบคิดค้นทดลอง ดนตรีที่เหมาะสมกับ เด็กวัยนี้จึงเป็นประเภทป๊อปหรือร็อก

ในระดับชั้นมัธยมปลายมีวิชาดนตรีศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนทุกคน และวิชาดนตรีสำหรับผู้ เลือกเรียนเป็นวิชาเอก มีเนื้อหาวิชาดนตรีมากขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจมากพอที่จะชยาสผล ไปใช้ศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ (ฌรุทท์ สุกทจิตต์, 2535)

ระดับอุดมศึกษา เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจคุณค่าและปรัชญาดนตรี- ศึกษาการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อดนตรีให้เป็นผู้ที่มีรสนิยมที่ดี สามารถปฏิบัติด้านการดนตรีอย่างถูกต้อง มีพื้นฐานพอเพียงที่จะชยาสผลและศึกษาต่อเพิ่มเติม และยังได้มีการเรียนการสอนในระดับวิชาชีพ ซึ่งในส่วนนี้ผู้เรียนจะต้องศึกษา ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมากพอจึงจะเข้ารับการศึกษาระดับนี้ได้ โดยมีเครื่องดนตรีที่ผู้เรียนต้องเลือกเรียนเป็นเครื่องมือเอก เช่น ไวโอลิน เปียโน จะเห็น ะขนาด เป็นต้นและยังอาจต้องเลือกเครื่องมือรองอีกในบางหลักสูตร ด้านทฤษฎี ได้แก่ ประวัติ ดนตรี ทฤษฎีและการประพันธ์ เป็นต้น รวมทั้งต้องมีการเรียนบรรเลงร่วมวงดนตรีและการ บรรเลงเดี่ยวเครื่องดนตรีจึงจะสำเร็จตามหลักสูตร

ในการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา เป็นการเตรียมนักศึกษาที่จะเป็นครูดนตรี ที่ดี ดังนั้นเนื้อหาสาระความรู้ที่จะได้รับ นอกจากดนตรียังจะต้องศึกษา สาขาวิชาความรู้ทั่วไป เพื่อสร้างเสริมให้เป็นพลเมืองดี มีความรอบรู้กว้างขวาง อยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้ และสาขา วิชาการศึกษาเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องของหลักสูตรและการสอนเพื่อเสริมสร้างความเป็น ครูดนตรีให้แก่ผู้เรียน

ประวัติวิทยาลัยครูเทพสตรี

วิทยาลัยครูเทพสตรีปัจจุบัน ตั้งอยู่ ณ ถนนนารายณ์มหาราช ตำบลทะเลชุบศร อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี แต่เดิมชื่อ โรงเรียนลวะศรี ทศนิย กระจ่าอินทร์และคณะ ได้รวบรวมไว้กล่าวว่า โรงเรียนลวะศรี เป็นโรงเรียนรัฐบาลที่รัฐจัดขึ้นเพื่อให้การศึกษาแก่ เด็กหญิงชาวจังหวัดลพบุรี เริ่มเปิดเรียนครั้งแรก ณ พระที่นั่งจันทรพิศาล ในพระนารายณ์ราช- นิเวศน์ เมื่อ พ.ศ. 2463 เป็นการชั่วคราว ขณะเดียวกันนั้นเองพระพิศมโลกบุรี ผู้ว่าราชการ จังหวัดลพบุรี ก็เริ่มก่อสร้างอาคารเรียน ณ ถนนวิชาเอนทร์ จังหวัดลพบุรี (บริเวณที่ทำการ หน่วยงานสวัสดิการทหารในปัจจุบัน) โดยใช้เงินเรียจจากราษฎร เงินผลประโยชน์บำรุงการศึกษา

และเงินรายได้จากการแสดงละคร ข้าราชการของเบ็ดเตล็ดของคณะข้าราชการจังหวัดลพบุรี ครูและนักเรียนของโรงเรียน เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ ก็ย้ายสถานที่เรียนจากพระที่นั่งจันทรพิศาล ทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2464 มหาเสวกโท พระยาโบราณราชธานินทร์เป็นประธานเปิดโรงเรียน และให้ชื่อว่า โรงเรียนลวะศรี ซึ่งหมายถึงเป็นศรีแห่งเมืองลวะ

เมื่อเปิดทำการได้ระยะหนึ่ง มหาอำมาตย์เอก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิติ เสนาบดีกระทรวงธรรมการ ทรงเห็นสมควรปรับปรุงและให้สร้างอาคารเรียนใหม่พร้อม ๆ กับ โรงเรียนประจำจังหวัดชาย จึงริ่อาคารเรียนเดิมและให้สร้างใหม่ในบริเวณเดิม โดยใช้เงินสนับสนุนของทางราชการ เงินเรียไรและรายได้จากการแสดงละครทั้งยังใช้วัสดุก่อสร้างบางส่วนจากของเดิมอีกด้วย ระหว่างที่ทำการก่อสร้างอาคารหลังใหม่นี้ ได้ไปอาศัยอาคารของหน่วยราชการทหาร (ปัจจุบันคือโรงเรียนพยุหวิทยาลัย) ใช้เป็นที่ทำการจนกระทั่งสร้างอาคารใหม่เสร็จเรียบร้อย จึงย้ายกลับมาเรียน ในครั้งนี้ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิติ เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดอาคารเรียนในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2473 พร้อมกับการเปิดโรงเรียนประจำจังหวัดชาย ปรทานนามโรงเรียนประจำจังหวัดชายว่า โรงเรียนพระนารายณ์ ส่วนโรงเรียนลวะศรี ยังคงให้ใช้นามเดิม เพราะทรงเห็นว่ามื่อเดิมคืออยู่แล้ว

การเรียนการสอนในครั้งแรก มีเฉพาะระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 ต่อมาจึงเปิดถึงระดับมัธยมศึกษา คือ ม.1-3 ครูที่สอนและนักเรียนเป็นผู้หญิงล้วน (มีเด็กผู้ชายเล็ก ๆ ตามมาเรียนบ้าง) มีครูใหญ่บริหารงานคนแรก คือ ครูจรัส มัชฌมจันทร์

พ.ศ. 2479 เริ่มเปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ รับนักเรียนหญิงชั้น ม.4 ขึ้นเดีวก่อน ปีต่อมาจึงรับชั้น ม.5, ม.6 ตามลำดับ แต่เนื่องจากห้องเรียนมีจำกัด จึงเริ่มงดรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ตั้งแต่ พ.ศ. 2481 ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2484 จึงเหลือนักเรียนระดับมัธยม 1-6 เท่านั้น

ในช่วงเดียวกับที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ โรงเรียนก็เริ่มเปิดรับนักเรียนฝึกหัดครูเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2479 ด้วย เรียกว่านักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัดโดยรับนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 3 มาเรียนต่อ 2 ปี เมื่อจบหลักสูตรได้วุฒิครู. สำหรับนักเรียนฝึกหัดครูผู้หญิง ทางโรงเรียนจัดสถานที่ให้อยู่ประจำ เพราะรับนักเรียนที่มาจากต่างจังหวัดด้วย มีอาจารย์ควบคุมดูแลมีโรงครัวเลี้ยงอาหาร แต่ในระยะเริ่มแรกที่เริ่มเปิดยังไม่มีผู้นิยมเรียนมากนัก มีนักเรียนรุ่นแรกเพียง 8 คนเท่านั้น ได้ชื่อว่าโรงเรียนฝึกหัดครูสตรีลพบุรี โรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรนี้ 15 ปี ก็เลิกเมื่อปี พ.ศ. 2495 ประเภทหนึ่ง เรียกว่า นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1 พิเศษ หรือนักเรียนเตรียมครูประชาบาล โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้นักเรียนที่สำเร็จออกไปสอนเด็ก ชั้นประถมตามโรงเรียนประชาบาล นักเรียนครูประเภทนี้รับจากเด็กที่สำเร็จชั้นประถมปีที่ 4 เรียนหลักสูตร 1 ปี แต่รับเฉพาะนักเรียนหญิงเท่านั้น เมื่อเรียนจบ

หลักสูตร ทางโรงเรียนจะออกประกาศนียบัตรเป็นหลักฐานแสดงคุณวุฒิเพื่อสมัครเป็นครูได้ การฝึกหัดครูประเภทนี้ มีผู้นิยมมากกว่านักเรียนครูประกาศนียบัตรจังหวัดเพราะใช้เวลาศึกษาน้อยกว่า มีนักเรียนห้องละประมาณ 20-25 คน เปิดสอนหลักสูตรนี้ 4 ปี ก็เลิกเมื่อปี พ.ศ. 2485

พ.ศ. 2483 เปิดรับนักเรียนหญิงที่สำเร็จชั้นประถมปีที่ 4 เรียนหลักสูตร 3 ปี ได้ประกาศนียบัตรแสดงคุณวุฒิ ป.ป. สาเหตุที่เปิดหลักสูตรนี้เพราะนักเรียนที่เรียนหลักสูตรปีเดียวยังต้องทั้งในด้านคุณวุฒิและวิชาชีพ ทางราชการเห็นว่าไม่เหมาะสม จึงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ โรงเรียนเปิดสอนการฝึกหัดครูเตรียมประชาบาลหลักสูตร 3 ปี นาน 7 ปีก็เลิกเมื่อปี พ.ศ. 2493

วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2483 ได้ย้ายโรงเรียนจากถนนวิชาเยนทร์ มาอยู่ ณ ที่ปัจจุบัน ถนนนารายณ์มหาราชซึ่งหน่วยราชการทหารยกที่ดินและสร้างอาคารเรียนให้ ส่วนอาคารเรียนเดิมได้ยกให้เป็นที่ทำการหน่วยสารวัตรทหาร โรงเรียนอยู่ในความอุปถัมภ์ของจอมพล ป. พิบูลสงครามและท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม มีอาคารเรียน คือ อาคาร 1 ในปัจจุบัน และได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็นโรงเรียนสตรีลพบุรี "เทพสตรีวิทยาลัย" เพื่อให้ต้องตามรัฐนิยมสังกัดกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2485 เปิดรับนักเรียนฝึกหัดครูหญิงที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ามาเรียนอีก 1 ปี ทั้งประเภทในบ่ารุงและนอกบ่ารุง เมื่อเรียนจบได้รับประกาศนียบัตรครุมูล (ครู ป.) หลักสูตรนี้ยุบเลิกในปี พ.ศ. 2497

ช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้ โรงเรียนสตรีลพบุรี "เทพสตรีวิทยาลัย" เปิดการศึกษาถึง 3 แผนก คือ แผนกอนุบาล แผนกมัธยม และแผนกฝึกหัดครู แต่ละฝ่ายมีครูประจำ แต่มีผู้บริหารคนเดียวกัน คือ อาจารย์อรพินท์ ศรีชะอุ่ม สำหรับแผนกอนุบาลในระยะแรก เปิดเฉพาะชั้นอนุบาล 1 และ 2 เมื่อมีครูเพิ่มขึ้นก็ได้เปิดสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 4 จนกระทั่ง พ.ศ. 2497 แผนกอนุบาลได้แยกเป็นโรงเรียนอนุบาลลพบุรี

พ.ศ. 2497 โรงเรียนได้ก่อสร้างอาคารต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ได้แก่อาคารเรียน 3 ชั้น (อาคาร 2) หอประชุม 1 โรงอาหาร บ้านพักครู (แฝด 1) และห้องน้ำ ทั้งยังปรับปรุงรั้วโรงเรียนอีกด้วย จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มาเป็นประธานเปิดอาคารเรียนใหม่ เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2497

พ.ศ. 2498 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) รับทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชายที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้เวลาเรียน 2 ปี ทั้งประเภทในบ่ารุงและนอกบ่ารุง นักเรียนหญิงอยู่ประจำในหอพักของโรงเรียน ส่วนนักเรียนชายต้องไป-กลับเพราะยังไม่มีหอพักเพียงพอทั้งยังรับสมัครนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ใหม่ เพื่อเตรียมไว้ให้นักเรียนฝึกหัดครูฝึกสอน ดังนั้น โรงเรียนนี้จึงแบ่งเป็น 2 แผนก คือ แผนกโรงเรียนฝึกหัดครู และแผนกโรงเรียนสาธิต ชั้นกักรมการฝึกหัดครูเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2498 และเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนเทพสตรีวิทยาลัย แผนกสาธิตชั้น ป.1-ม.6 เรียนที่อาคาร 1 แผนกฝึกหัดครูเรียนที่อาคาร 2

พ.ศ. 2500 โรงเรียนเทพสตรีวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้เปิดรับนักเรียนฝึกหัดครู ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) นับเป็นโรงเรียนส่วนภูมิภาคแห่งแรกที่เปิดสอน ในระดับนี้ นักเรียน ป.กศ.ชั้นสูง รับจากนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาทั้งหญิงและชาย เรียนต่ออีก 2 ปี การรับนักเรียนระดับนี้ ใช้วิธีสอบคัดเลือกทั่วไป และ คัดเลือกจากนักเรียนที่มีระดับคะแนนสูงทั้งของโรงเรียนเทพสตรีวิทยาลัยและที่อื่น จึงทำให้มี นักเรียนฝึกหัดครูจากสถาบันอื่นมาเรียนที่นี้เป็นจำนวนมาก

พ.ศ. 2501 โรงเรียนเทพสตรีวิทยาลัย ได้เลื่อนฐานะเป็นวิทยาลัยครูเทพสตรี ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2501 เพื่อให้เหมาะสมกับสถานภาพของโรงเรียน ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการเปลี่ยนชื่อโรงเรียนฝึกหัดครูลงวันที่ 8 มีนาคม 2501

พ.ศ. 2513 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูงสำหรับบุคคลภายนอก (ภาคค่ำ) และยุบเลิกเมื่อ พ.ศ. 2521

พ.ศ. 2516 ขยายสถานที่เรียน สำหรับนักเรียน ชั้น ป.กศ. ปีที่ 1 ให้ไปเรียน ณ วิทยาลัยครูเทพสตรี 2 ถนนพหลโยธิน ต.เขาสามช่อ อ.เมือง จ.ลพบุรี (บริเวณวิทยาลัยครู เทพสตรี 2 นี้มีเนื้อที่ 23 ไร่ครึ่ง วิทยาลัยจัดซื้อเพื่อสร้างหอพักสำหรับนักศึกษา สนามกีฬาและ บ้านพักอาจารย์) จนกระทั่ง พ.ศ. 2520 จึงให้นักเรียนทั้งหมดเรียน ณ วิทยาลัยครูเทพสตรี ถนนนารายณ์มหาราชเพียงแห่งเดียว วิทยาลัยครูเทพสตรี 2 ในปัจจุบัน จึงเป็นหอพักนักศึกษาและ บ้านพักสำหรับอาจารย์

พ.ศ. 2517 เปิดสอนนักศึกษาถึงระดับปริญญาตรีเริ่มเปิดสอน 2 สาขาวิชาเอก ภูมิศาสตร์และชีววิทยา และได้เปิดสอนสาขาวิชาเอกอื่นในปีต่อ ๆ มา

พ.ศ. 2518 วิทยาลัยครูเทพสตรียกฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติ วิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 มีภารกิจคือ ให้การศึกษาวิชาการในสาขาวิชาการต่าง ๆ ตามความ ต้องการของท้องถิ่น ผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิทยฐานะของครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

พ.ศ. 2521 เปิดรับนักศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อคป.)

พ.ศ. 2524 งดรับนักศึกษาครูระดับ ป.กศ. รับเฉพาะนักศึกษาครูระดับ ป.กศ. ชั้นสูง ปริญญาตรี 2 ปี และปริญญาตรี 4 ปี

พ.ศ. 2526 รับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิชาเอกเทคนิคอาชีพ ทางด้านภาษาอังกฤษบริการคหกรรมศาสตร์และสำนักงาน

พ.ศ. 2527 เปิดรับนักศึกษาระดับอนุปริญญาสาขาวิชาการอื่นอีก 4 สาขา คือ วารสารและการประชาสัมพันธ์ คอมพิวเตอร์ ดนตรีศึกษา ศิลปะการสื่อสารและการโฆษณา

สำหรับโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูเทพสตรี ที่เรียน ณ อาคาร 1 ได้ย้ายไปเรียน ณ อาคาร 3 และในปัจจุบันย้ายไปเรียน ณ อาคารสิรินธร (อาคาร 6) แต่เดิมเปิดสอนทั้งระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จนกระทั่ง พ.ศ. 2521 ก็งดรับนักเรียนระดับประถมศึกษา รับ

เฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมารับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2525 ในปัจจุบันจึงเป็นโรงเรียนมัธยมเต็มรูป

วิทยาลัยครูเทพสตรีในปัจจุบันมีฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่มีเขตความรับผิดชอบ 3 จังหวัดคือ จังหวัดลพบุรี สิงห์บุรี และสระบุรี แบ่งสายงานการบริหารทางวิชาการแยกเป็น 4 คณะวิชาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ ทั้งยังมีหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชาอีกคือ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โรงเรียนสาธิต และศูนย์ฝึกอบรมและบริการวิชาการ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่คอยช่วยเหลือให้การสนับสนุน และปฏิบัติงานตามภารกิจของวิทยาลัยอีก คือ

1. ศูนย์บริการการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา วิทยาลัยครูเทพสตรี

เป็นศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของกรมการฝึกหัดครู และสถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เพื่อทำหน้าที่บริการทางวิชาการแก่โรงเรียนและชุมชน ในเขต เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2522 มีสถานที่ทำการ ณ อาคาร 1 วิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี สระบุรี และสิงห์บุรี

2. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี วิทยาลัยครูเทพสตรี

เป็นศูนย์ที่เริ่มดำเนินงานเพื่อทะนุบำรุง อนุรักษ์ ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม มาตั้งแต่ พ.ศ. 2523 ในฐานะที่เป็นศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัยครูเทพสตรี และพัฒนาขึ้นเป็นศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัยครูเทพสตรี และพัฒนาขึ้นเป็นศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี วิทยาลัยครูเทพสตรี ตามระเบียบว่าด้วยศูนย์วัฒนธรรม พ.ศ. 2524 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2524 ของ กระทรวงศึกษาธิการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานเปิด ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2524

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดลพบุรีมีที่ทำการ ณ อาคารศูนย์ วัฒนธรรม (หอพักหญิง 2 เดิม)

3. สมาคมศิษย์เก่าละแวงศรี - เทพสตรี (ส.ลท.)

ก่อตั้งเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 8 ตุลาคม 2522 เพื่อส่งเสริมสามัคคีธรรม วัฒนธรรม และสาธารณสุข ตลอดจนสนับสนุน ช่วยเหลือสมาชิก สถาบันการศึกษา นักเรียนนักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาของวิทยาลัยครูเทพสตรี

4. สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูเทพสตรี (สคทส.)

มีสำนักงานอยู่ที่โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูเทพสตรี เริ่มก่อตั้ง เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2522 เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน ส่งเสริมสวัสดิภาพของนักเรียนและเยาวชน ตลอดจนเผยแพร่วิทยาการและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

5. มูลนิธิช่วยเหลือการศึกษาของนักเรียนวิทยาลัยครูเทพสตรี (ชศท.)

คุณหญิงบุญจวี พรหมโปกกรณกิจ ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูเทพสตรี ดำริให้ก่อตั้งขึ้นจากเงินรายได้ที่วิทยาลัยครูเทพสตรีจัดแสดงละคร ในปีการศึกษา 2506, 2508 และ 2509 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือการศึกษาของ นักเรียนวิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์แต่เป็นผู้ที่เรียนดี (มีความสนใจที่จะเป็นครู) สมควรจะได้รับ การสนับสนุนช่วยเหลือได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2510 ตามใบอนุญาตเลขที่ ต. 2/2510

6. มูลนิธิรองศาสตราจารย์สุรพันธ์ ยันต์ทอง

เป็นมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าวิจัย และเผยแพร่ความรู้ของนักเรียน นักศึกษาและอาจารย์ของวิทยาลัยครูเทพสตรี จัดตั้งเพื่อเป็นเกียรติแด่รองศาสตราจารย์สุรพันธ์ ยันต์ทอง ที่ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูเทพสตรีสืบต่อกัน 2 สมัย (พ.ศ. 2521 - 2528) และได้จดทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติและได้รับอนุมัติตามใบขออนุญาตที่ ต.73/2528 ลงวันที่ 25 มกราคม 2528

โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครูเทพสตรี

วิทยาลัยครูเทพสตรีได้เริ่มการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษาเป็นวิชาเอก เรียกว่า "วิชาเอกดนตรีศึกษา" ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ทุกปีการศึกษาเป็นต้นมาจนกระทั่งมีความพร้อมจึงเปิดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี(หลังอนุปริญญา) ในปีการศึกษา 2527 เป็นรุ่นแรก มีผู้สำเร็จการศึกษารวม 17 คน ในปีการศึกษา 2528 ผลิตเป็นรุ่นที่ 2 ในหลักสูตรเดียวกัน มีผู้สำเร็จการศึกษารวม 24 คนเป็นการเลือกเปิดในแบบกว้าง โดยมีแนวคิดที่บัณฑิตสามารถสอนได้ทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล รุ่นปี 2529 ต่อมาได้เปิดการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาในแบบกว้างอีก ระดับปริญญาตรี 4 ปี มีผู้สำเร็จการศึกษารวม 20 คน ซึ่งรุ่นนี้ได้เกิดปัญหาในการสอบบรรจุแข่งขันบุคคลเข้ารับราชการชั้น ในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 ดนตรีไทย และตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 ดนตรีสากล โดยกรมสามัญศึกษาต้องการให้มีการรับรองจำนวนหน่วยกิตที่เรียน ไม่ต่ำกว่า 30 หน่วยกิต จึงต้องมีการนับหน่วยกิตและรับรองให้ไป ในส่วนที่บัณฑิตเคยเลือกเรียนเน้นไปทางดนตรีไทยหรือดนตรีสากลก็จะครบ สำหรับผู้ที่ไม่เลือกเน้นทางใดโดยเฉพาะทำให้ต้องสมัครสอบบรรจุได้เพียง ดนตรีศึกษา เพียงอย่างเดียว ดังนั้นในปีการศึกษา 2530 จึงได้เปลี่ยนเป็นโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา แบบลึก โดยผู้เรียนจะต้องเลือกเรียนแขนงดนตรีไทยหรือแขนงดนตรีสากลอย่างใดอย่างหนึ่ง และได้หยุดรับนักศึกษาในปีต่อมาเนื่องจากการรับเข้าเรียนในหลักสูตร 4 ปี จำนวนชั่วโมงสอนของอาจารย์จะมาก เมื่อถึงปีที่ 3-4 ได้รับเข้าเรียนอีกครั้งในปีการศึกษา 2533 และ 2534 แล้วหยุดรับอีก กระทั่งปี

การศึกษา 2537 จึงได้รับเข้าใหม่อีก ปัจจุบัน ภาควิชาดนตรีศึกษามีอาจารย์ประจำ 8 คน สามารถที่จะเปิดรับนักศึกษาเข้าเรียนทฤษฎีได้แม้จะมีชั่วโมงสอนมากบ้าง แต่การเปิดรับทฤษฎีทำให้มีความต่อเนื่องผู้ประสงค์จะเข้าเรียนเกิดความมั่นใจที่จะได้เรียนใกล้บ้าน ทำให้ภาระค่าใช้จ่ายที่จะต้องไปเรียนไกลๆ นั้นลดลง สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นที่ยังมีรายได้น้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เรียงตามลำดับเวลาดังนี้

สชาติ ต้นธนะเดชา ได้ทำการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความถนัดทางดนตรีของซีซอร์ เพื่อใช้กับเด็กไทย โดยได้สุ่มตัวอย่างเฉพาะนักเรียนโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในปีการศึกษา 2515 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ช่วงเกรด 4-5 (หรือชั้น ป.4 ถึง ป.5) นักเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความถนัดทางดนตรีแตกต่างกันถึง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจำแนกระดับเสียง (PITCH) การจำแนกความดัง (LOUDNESS) และการจำแนกคุณภาพเสียง (TIMBRE) สูงกว่ากลุ่มมาตรฐาน ส่วนความถนัดอีก 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ การจำแนกลีลาจังหวะ (RHYTHM) การจำแนกความยาวเสียง (TIME) และการจำทำนอง (TONAL MEMORY)

ช่วงเกรด 6-8 (หรือชั้น ป.6 ถึง ม.ศ.1) นักเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความถนัดทางดนตรีแตกต่างกับกลุ่มมาตรฐาน โดยสูงกว่า 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจำแนกความดังเสียง (LOUDNESS) การจำแนกลีลาจังหวะ (RHYTHM) การจำแนกความยาวเสียง (TIME) และการจำทำนอง (TONAL MEMORY) ส่วนที่มีความถนัดต่ำกว่ากลุ่มมาตรฐานได้แก่ การจำแนกระดับเสียง (PITCH) และการจำแนกคุณภาพเสียง (TIMBRE)

ช่วงเกรด 9-16 (หรือชั้น ม.ศ.2 ถึง ม.ศ.5) นักเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความถนัดทางดนตรีแตกต่างกันถึง 4 ด้าน โดยมีความถนัดน้อยกว่ากลุ่มมาตรฐานได้แก่ ด้านการจำแนกระดับเสียง (PITCH) การจำแนกความดังเสียง (LOUDNESS) การจำแนกความยาวเสียง (TIME) และการจำแนกคุณภาพเสียง (TIMBRE) ส่วนความถนัดอีก 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันได้แก่ การจำแนกลีลาจังหวะ (RHYTHM) และการจำทำนอง (TONAL MEMORY) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนใหญ่พอเรียนสูงขึ้น ผู้ปกครองมักต้องการให้เข้มงวดมากขึ้นกับวิชาการด้านอื่น จนไม่มีเวลาหันมาสนใจกับวิชาดนตรีอย่างจริงจัง จึงขาดโอกาสและประสบการณ์ทางดนตรี ความถนัดทางดนตรีจึงพัฒนาไปได้น้อย อย่างไรก็ตามแบบทดสอบของซีซอร์ มีคุณลักษณะพอที่จะนำมาใช้กับเด็กไทยทั่วไปได้ (สชาติ ต้นธนะเดชา, 2515)

สุนิตย์ แวศักดิ์ ได้วิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
ปริญญาตรีจากวิทยาลัยครู เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา และ
ผู้สำเร็จการศึกษา ต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านความรู้ความสามารถทาง
วิชาการ ความสามารถพิเศษและมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพของการเป็นครู การสนองความ
ต้องการของสังคม และทัศนคติต่อวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการ-
ศึกษาปริญญาตรีจากวิทยาลัยครู ในทัศนคติของตนเอง และผู้บังคับบัญชา โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี
และไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญ ส่วนความรู้ความสามารถ บุคลิกภาพของการเป็นครู และ
ทัศนคติต่อวิชาชีพครู ในทัศนคติของตนเอง อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุราชการและ
วุฒิครูต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ผู้บังคับบัญชาเสนอแนะว่าควรเพิ่มความรู้ด้านธุรการ สารบรรณ
การสนใจใฝ่หาความรู้ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับผิดชอบงานของตนเองและส่วนรวม และ
ควรคำนึงถึงการแต่งกาย ทรงผม และการพูดจา(สุนิตย์ แวศักดิ์, 2522 : 64-67)

ลดภาพ รวีรัฐ ได้ทำการติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตครุศาสตร์ จาก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี 2518-2520 พบว่า มหาบัณฑิต
ส่วนใหญ่มีงานทำก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ยังคง
ทำงานอยู่ที่เดิม ได้ทำงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียน มีตำแหน่งหน้าที่สูงขึ้น ส่วนใหญ่
พอใจในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ สามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาไปใช้ได้
มาก มีปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานส่วนใหญ่เนื่องมาจาก มีงานที่รับผิดชอบมากเกินไป
ไม่พอใจระบบการบริหารงาน ขาดความเสมอภาคในหน่วยงาน ขาดงบประมาณ มหาบัณฑิต
ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต และส่วนใหญ่ประเมินตนเอง
ด้านต่างๆอยู่ในระดับดีมาก ยกเว้นด้านความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง
คล้ายคลึงกับผลที่ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต ประเมินผลมหาบัณฑิต (ลดภาพ รวีรัฐ, 2524 :
77-83)

สำหรับ ศรีลักษณ์ สง่าเมือง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลมหาบัณฑิตสาขาวิชา
มนุษยศาสตร์ ร้อยละ 70.7 ทำงานในด้านการสอนในหน่วยงานของรัฐบาล และได้ทำงาน
ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำอยู่แล้ว และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว
ไม่ได้เปลี่ยนงาน ผลงานทางวิชาการ ที่มีเปอร์เซ็นต์สูงสุดคือ เอกสารประกอบการสอน
นอกจากนั้น มหาบัณฑิตยังมีผลงานด้านอื่นๆ เช่น เขียนตำรา เขียนบทความ และเข้าร่วมประชุม
และสัมมนาทางวิชาการ

มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ระบุว่า สามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาระดับ
ปริญญาตรีมหาบัณฑิต ไปใช้ในการทำงานได้มาก และมีความคิดเห็นว่า ควรปรับปรุงหลักสูตร
ในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ให้มีการศึกษาด้านปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎีให้มากขึ้น

การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต ในจำนวนเนื้อหา 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางวิชาการ มนุษย์สัมพันธ์ และบุคลิกภาพ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ศรีลักษณ์ สง่าเมือง, 2525)

อรุณ วิวัฒน์ประทีป ได้ศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรวิชาเอกดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครูโดยใช้แบบจำลองชิป ประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิตของหลักสูตร เพื่อหาข้อบกพร่องและเสนอแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรส่วนใหญ่มีความเหมาะสม เนื้อหาสาระเป็นภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ ดนตรีตะวันตกมากกว่าดนตรีไทย รวมทั้งจำนวนหน่วยกิตปฏิบัติน้อยเกินไป นอกจากนี้ยังพบว่าอาจารย์ผู้สอนมีวุฒิต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย และจำนวนไม่พอเพียง อุปสรรคการเรียนรู้ยังไม่พร้อม ส่วนนักศึกษามีความเหมาะสมปานกลาง บัณฑิตวิชาเอกดนตรีศึกษามีคุณสมบัติเป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรค่อนข้างน้อย โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงความมุ่งหมายเพื่อให้นำไปปฏิบัติได้ หากทางให้อาจารย์ได้ปรับวุฒิให้สูงขึ้น เพิ่มอาจารย์ที่ยังขาดและจัดหลักสูตรให้มี 2 สาขาได้แก่ สาขาดนตรีไทยกับสาขาดนตรีตะวันตก ควรวิจัยการติดตามผลบัณฑิตครูวิชาเอกดนตรีศึกษา การประเมินความสอดคล้อง ของหลักสูตรวิชาเอกดนตรีศึกษา กับหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การเปรียบเทียบหลักสูตรวิชาเอกดนตรีศึกษาของสถาบันต่างๆ และการวิจัยระบบ ระเบียบ โครงสร้างและเนื้อหาสาระทางดนตรีไทย (อรุณ วิวัฒน์ประทีป, 2527)

นิรมล สวัสดิบุตรและคณะ ได้ศึกษาการจัดหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกธุรกิจของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมุ่งศึกษาครอบคลุมเกี่ยวกับ การดำเนินงานและลักษณะงานของบัณฑิต การศึกษาต่อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกธุรกิจผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตร้อยละ 42.50 ทำงานด้านการศึกษา โดยมีเหตุผลว่าต้องการทำงานให้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมาและร้อยละ 57.50 ประกอบอาชีพอื่น โดยมีเหตุผลว่าให้ผลตอบแทนดีกว่าการทำงานด้านการศึกษา บัณฑิตร้อยละ 50.00 สามารถหางานทำได้ระหว่าง 3-5 เดือน โดยมีร้อยละ 67.50 ได้งานโดยการสมัครสอบแข่งขัน บัณฑิตร้อยละ 72.50 ไม่ได้ศึกษาต่อ โดยมีเหตุผลว่าต้องการทำงานเพื่อหาประสบการณ์ ร้อยละ 65.00 ต้องการการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทวิชาเอกธุรกิจ เพราะต้องการเพิ่มพูนวุฒิให้ตรงกับสาขาที่เรียนมา ด้านความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาเห็นว่าคุณสมบัติของบัณฑิตทุกลักษณะอยู่ในระดับปานกลางและมาก สำหรับคุณสมบัติของบัณฑิตที่จะประกอบอาชีพครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน และศึกษานิเทศก์วิชาธุรกิจ พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตที่จะประกอบอาชีพครูพียงมีทุกลักษณะอยู่ในระดับปานกลางและระดับมาก และมีข้อค้นพบที่น่าสนใจคิดว่าทุกกลุ่ม ให้ความสำคัญในคุณสมบัติ 2 ลักษณะ อยู่ในระดับปานกลางแต่ค่อนข้างต่ำกว่าลักษณะอื่นๆมากคือ ความสนใจในดนตรีการแสดงและความสนใจในเรื่องศิลปะ (นิรมล สวัสดิบุตรและคณะ, 2530)

พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์ ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สํารวจปัญหา การเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษาในภาควิชาดนตรี และเสนอแนะแนวทางการพัฒนา การเรียนการสอนดนตรีในสหวิทยาลัยอีสานใต้ โดยสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ในภาควิชาดนตรีทั้งหมดจากแบบสอบถาม นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการสอน ด้วยตัวเอง พบว่า ลักษณะส่วนตัวอาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อยมาก แต่ขาดความมีอารมณ์ขัน และความเป็นกันเอง การเตรียมการสอน อาจารย์มีการกำหนดการเรียนและรายละเอียด เกี่ยวกับวิชาอย่างชัดเจน และมีการวางแผนการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนน้อย ขาดการติ-ชม อาจารย์เข้าสอนเป็นครั้งคราว และมีการติดตามงานที่มอบหมายน้อย พบปัญหา การเรียนการสอนมากคืออาจารย์ไม่พอเพียงและขาดอาจารย์ที่สอนโดยตรง อาคาร สถานที่ ห้องเรียน และห้องฝึกซ้อมไม่เหมาะกับการเรียนการสอน นักศึกษามีพื้นฐานทางดนตรีน้อย ขาดความรับผิดชอบและเอาใจใส่กับการเรียนการฝึกซ้อม โดยได้เสนอแนวทางการพัฒนาการเรียน การสอนอย่างเร่งด่วน คือปรับปรุงอาคารสถานที่ เชิญวิทยากรและผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนอาจารย์ ภาควิชาในสหวิทยาลัย มีการหารายได้จาก การแสดง จัดซื้อเครื่องดนตรีและวัสดุอุปกรณ์ และจัด สัมมนาอาจารย์เป็นระยะ (พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์, 2532)

ประไพศรี ตยานันท์ ได้ประเมินโครงการครุฑาษาทของวิทยาลัยครู พบว่า โครงการครุฑาษาทเป็นโครงการที่ดี สามารถดำเนินการผลิตบัณฑิตได้ตามวัตถุประสงค์ คือ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาทุกระดับ และมีปัจจัยส่วนใหญ่เหมาะสม แต่ถ้าจะให้โครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรจะพัฒนาหลักสูตรให้เปิดวิชาเลือกเสรีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับงานธุรการครู และเพิ่มหน่วยกิตวิชาพิเศษทางดนตรี ศิลปะ และ เกษตรให้มากขึ้น นอกจากนี้ควรทบทวนเกี่ยวกับเกณฑ์การรักษาสภาพนักศึกษา และเกณฑ์การ บรรจุเข้ารับราชการ รวมทั้งงบประมาณสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม ควรมีการ ประชาสัมพันธ์ ปรับปรุงงานด้านบริการและสวัสดิการ เช่นหอพัก ห้องสมุด ตลอดจนการสอนเสริม ด้านวิชาการให้มากขึ้น นอกจากนี้ควรมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานผู้ใช้ครูและผู้ผลิตครู อีกทั้งผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิตมีความพึงพอใจโครงการนี้มาก โดยเฉพาะผู้บังคับบัญช่า ยอมรับว่า บัณฑิตครุฑาษาทเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบสูง และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูด้วย(ประไพศรี ตยานันท์, 2533)

สุภารัตน์ ชาญเลขา ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาขับร้องเพลง ไทย ระหว่างชุดการสอนจุลบทกับการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงทดลองโดยมีกลุ่ม ตัวอย่างประชากร เป็นนักศึกษาโปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 30 คน กำหนดระยะเวลาดำเนินการทดลอง 8 ชั่วโมง ผู้วิจัยแบ่ง ตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 กลุ่มเท่าๆกัน และจัดลักษณะทั่วไปของทั้ง 2 กลุ่มให้อยู่ในลักษณะที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด โดยแบ่งเพศและระดับความรู้เป็นเกณฑ์ จากนั้นดำเนินการจับฉลากเพื่อ กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ชุด ได้แก่ แบบ

ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสังเกตภาคปฏิบัติ และแบบวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อชุดการสอนจุลบท ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มทดลอง ด้วยชุดการสอนจุลบทและดำเนินการสอนกลุ่มควบคุมด้วยการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม โดยพิจารณาคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนผลการวิเคราะห์แบบวัดเจตคติของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาเห็นด้วยกับการนำชุดการสอนจุลบทมาใช้ในวิชาขับร้องเพลงไทย(สุดาวรัตน์ ชาญเลขา, 2534)

ประนอม ภูมิรัตนจรินทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปีการศึกษา 2522 - 2531 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของมหาบัณฑิต เกี่ยวกับหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ในด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน ศึกษาความก้าวหน้าทางวิชาชีพของมหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา และศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา เกี่ยวกับการนำความรู้ ความสามารถไปใช้ในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม มีความรู้กว้างขวางและลึกซึ้งในศาสตร์อุดมศึกษา บรรลุผลอยู่ในระดับมาก และมีรายวิชาเลือกประมาณ 5-6 วิชา ที่เห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อการทำงานมาก ด้านการจัดการเรียนการสอนมหาบัณฑิตประทับใจ ในความเป็นกันเองของอาจารย์ผู้สอนมาก และเห็นว่าผู้เรียนควรมีวินัยในตนเองในการทำงาน ศึกษา ค้นคว้าก่อน เข้าชั้นเรียน ตามประมวลค่าสอนรายวิชาที่อาจารย์กำหนดไว้ และแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนให้มากขึ้น ควรมีการประเมินผลการเรียนการสอน และให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสม่ำเสมอ ด้านการทำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ใช้เวลาศึกษา 2 ปี 6 เดือน และใช้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์ 1 ปี มหาบัณฑิตเห็นควรจะปรับกลไกในการเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์เร็วขึ้น เพื่อจะได้สำเร็จการศึกษาภายใน 2 ปี

มหาบัณฑิตมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี คือ หลังสำเร็จการศึกษามหาบัณฑิตมีผลงานทางวิชาการมากขึ้น ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้มากขึ้น โดยเข้ารับการอบรมศึกษาดูงาน นอกจากนั้นการให้บริการทางวิชาการโดยได้รับเชิญเป็นวิทยากร และประชานกรรมการเพิ่มขึ้นมากกว่าแต่ก่อน เข้าศึกษาในภาควิชาอุดมศึกษา

ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาบัณฑิต เห็นว่า มหาบัณฑิตสาขาวิชาอุดมศึกษา มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความเป็นนักวิชาการ และความเป็นผู้นำในระดับมาก ส่วนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของมหาบัณฑิต คือ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านความเป็นนักวิชาการ โดยที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีความเห็นว่ามีคุณสมบัติสูงกว่า(ประนอม ภูมิรัตนจรินทร์, 2534)

ชัยยุทธ มาลารัตน์ ได้ทำการวิจัยการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน นายเรืออากาศ จากผลการวิจัยพบว่า ในด้านเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายหลักสูตร มีความเหมาะสมมาก สัดส่วนในแต่ละหมวดวิชาในหลักสูตร มีความเหมาะสม เพราะมีวิชาวิทยาการให้ศึกษาตลอด 5 ปีการศึกษา ในด้านความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อเนื้อหาวิชา ในแต่ละหมวดวิชา พบว่ามีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมาก ยกเว้นวิธีการสอนของผู้สอนที่ไม่ได้เน้นเทคนิคการสอน แต่ด้านวัสดุ อุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีความไม่สะดวกหรือทันสมัยต่อผู้เรียนเท่าที่ควร ด้านห้องสมุด มีความเหมาะสมปานกลาง แต่ได้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดอย่างดี ด้านอาคารสถานที่ ผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าเหมาะสมระดับปานกลาง เนื่องจากมีอายุการใช้งานมานาน ควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความเหมาะสมมาก เพราะได้รับการสนับสนุนและส่งเสริม

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น พบว่า แตกต่างกัน โดยผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าคุณสำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ความเป็นทหาร มนุษยสัมพันธ์และคุณธรรมอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมแล้วพึงพอใจในคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชากับผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว พบว่า ด้านความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ความเป็นทหารและคุณธรรม โดยที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะในด้านความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และคุณธรรมสูงกว่าที่ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินตนเอง (ชัยยุทธ มาลารัตน์, 2535)

ข้อมูลจากงานวิจัยต่างๆข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นที่จะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ มากมาย ทั้งปัจจัยภายในสถาบันการศึกษาซึ่งได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาวิชา สิ่งแวดล้อมทางการเรียนการสอน วิธีจัดการเรียนการสอน ตลอดจนกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะประสบการณ์ และปัจจัยภายนอกสถาบันการศึกษา ได้แก่ สิ่งแวดล้อมภายนอกสถาบัน โรงเรียน สถานประกอบการด้านอาหารและบันเทิงที่มีส่วนเสริมสร้าง ให้การเรียนการสอนของวิทยาลัยครู มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ที่สำคัญ ที่มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเพิ่มทักษะและใช้วิชาความรู้ รวมถึงประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับจากการศึกษาในวิทยาลัยครู ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาภายในสถาบันการศึกษา จึงควรให้ความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และถือเป็นความจำเป็นจะต้องให้ความสำคัญปรับปรุง และพัฒนา เพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดในการให้ได้มา ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ